

Årsredovisning 2003

Fördjupad information
om räkenskaper och verksamhet
finns alltid tillgänglig på
www.amfpension.se

Årsredovisning 2003

VD har ordet	3
Förvaltningsberättelse	4
Ekonomisk översikt, moderbolaget	5
Femårsöversikt	8
Risker i verksamheten	9
Förslag till vinstdisposition	12
Resultaträkningar	13
Resultatanalys	14
Balansräkningar	15
Tillämpade värderings- och redovisningsprinciper	17
Noter till resultat- och balansräkningar	20
Revisionsberättelse	34
Kapitalavkastningstabell	35
Driftskostnadsanalys	35
Svenska aktier	36
Utländska aktier och fonder	37
Fastigheter	40
Definitioner	42

Med 2,8 miljoner kunder är AMF Pension ett av de ledande företagen på den svenska pensionsmarknaden. AMF Pension är ett livförsäkringsbolag som till lika delar ägs av Svenskt Näringsliv och Landsorganisationen (LO) och drivs enligt ömsesidiga principer. AMF Pension arbetar med fokus på tjänstepensioner och strävar efter att göra detta på ett tydligt och enkelt sätt. AMF Pensions marknadssegment är individmarknad (pensionsval och privatsparande) samt företagsmarknad.

AMF Pension förvaltar 197 miljarder kronor. Vid årsskiftet var 56,8 procent placerat i räntebärande placeringar, 37,5 procent i aktier och 5,7 procent i fastigheter. Totalt 57,3 procent var investerat i Sverige och 42,7 procent utomlands. AMF Pensions vision är att vara pensionsbolaget för alla som söker enkla och trygga pensionslösningar med hög avkastning och låga kostnader. För att visionen ska bli verklighet måste företagets erbjudande till kunder och marknad alltid bygga på tre grundläggande värderingar - Enkel, Trygg och Mänsklig. Genom att bygga konkurrenskraftiga pensionslösningar kring dessa begrepp förverkligas också företagets välkända motto - Lite mer att leva för.

Viktiga händelser 2003

- AMF Pensions satsning på företagsmarknaden utvecklas väl. Administrativa rutiner har utformats och AMF Pension har börjat etablera en tydlig marknadsposition.
- AMF Pensions uppmaning till börsbolagen att redogöra för styrelsen och revisorernas arbete fick stort genomslag på bolagsstämorna.
- AMF Pensions finansiella ställning är fortsatt stark. Den kollektiva konsolideringsgraden i traditionell försäkring uppgick vid årsskiftet till 105 procent. Solvensgraden var 215 procent.
- AMF Pensions totalavkastning har totalt sett hävdats sig mycket väl och bolagets totalavkastning 2003 uppgick till 10,8 (-10,2) procent.
- Inbetalda premier (exklusive tilldelad återbäring) uppgick till 9,1 miljarder (7,4 miljarder).

Nyckeltal	1999	2000	2001	2002	2003
Premieinkomst (koncernen) MSEK	5 326	18 250	10 698	9 583	11 727
Årets resultat (koncernen) MSEK	35 172	13 048	-6 194	-24 268	9 977
Förvalt kapital (traditionell försäkring) MSEK	192 580	204 928	197 953	176 891	196 889
Totalavkastning (traditionell försäkring) procent	23,6	8,7	-3,4	-10,2	10,8
Kollektiv Konsolideringsgrad procent	143	124	108	95	105
Administrationskostnadsprocent för sparprodukter (traditionell försäkring)	0,18	0,19	0,16	0,19	0,21
Solvensgrad procent	372	302	280	228	215
Återbäringsräntor (Avtalspension SAF/LO) procent	16,20	25,45	10,43	2,45	0,62
Återbäringsräntor (AMF Privat, ITPK) procent	16,20	16,54	9,75	2,45	0,62

VD har ordet

På stabil kurs under ett stormigt år

För livförsäkringsbranschen som helhet var 2003 det kanske svåraste året i modern tid. AMF Pension kunde dock arbeta vidare med målsättningen att, genom låga avgifter och en god kapitalavkastning, ge sina kunder lite mer att leva för. Under de senaste 15 åren har den genomsnittliga årliga avkastningen varit 11,6 procent. Under 2003 uppgick den till 10,8 procent. 2003 blev också året då vi tydligt etablerade oss med pensionsprodukter för företagsmarknaden. Ett viktigt och meriterande uppdrag var att hantera avgångspensionerna för Ericsson-koncernen. Det kommer att ta många år innan vi når våra konkurrenters storlek på detta område, men vi har under 2003 slagit in på en tydlig och målmedveten väg.

Branschen i rampluset 2003

Att säga att 2003 varit ett händelserikt år i branschen är en underdrift. Två frågor har dominerat utvecklingen. Den ena är konsekvenserna av de senaste årens börsnedgång, som nu fått konkreta återverkningar på spararnas pensionstillgångar. Många har fått lägga ord som ”konsolidering” och ”solvens” till sina ordförråd då fallande tillgångsvärden urholkat försäkringsbolagens balansräkningar. Flera av våra konkurrenter har sänkt utbetalningarna till sina pensionärer och några har också valt att genom engångstättertag ta tillbaka tidigare allokerad återbäring. Tack vare en stark balansräkning och en förhållandevis god konsolideringsgrad har detta inte varit aktuellt för AMF Pension.

Traditionell livförsäkring en bra produkt

Utöver börsnedgångens ekonomiska konsekvenser har branschen också genomgått en betydande förtroendekris, i allmänhetens ögon främst synlig i uppmärksamheten kring Skandia och Skandia Liv. Förtroendekrisen är bekymmersam för både branschen och pensionsspararna. I dess kölvatten har det vuxit fram en onyanserad bild av traditionell livförsäkring och sparande i ömsesidiga livbolag. Spararna uppmanas allt oftare att välja fondförsäkringsprodukter, i stället för traditionellt sparande. En orsak till detta kan vara att kostnadsuttaget i fondförsäkringar är väsentligt högre än i traditionell försäkring. Samtidigt läggs ansvaret för placeringsstrategin på den enskilda individen, vilket minskar förvaltarens ansvar.

AMF Pension erbjuder båda sparformerna, och välkomnar med samma värme kunder till båda produkterna. Men vi är bekymrade över vilka konsekvenser denna trend – i kombination med de senaste årens förändringar av pensionssystemen – får för risknivån i svenskarnas pensionssparande. Till skillnad från system där pensionen bestämdes av slutlönen (förmånsbestämda pensioner), kommer pensionsutbetalningarna i premiebestämd traditionell försäkring och fondförsäkring istället att avgöras av den kapitalavkastning som sparandet gett under åren. En fondförsäkring med stort aktieinslag kan naturligtvis vara intressant för yngre personer, med kanske 25 år eller mer kvar till pension. Men för många svenskar, kanske de som har betydligt kortare tid kvar till ”de gyllene åren” eller de som av andra skäl föredrar en trygg placering, är en mer konservativ portfölj att föredra. För dem är en traditionell livförsäkring en attraktiv produkt och AMF Pension en mycket bra leverantör. På den svenska livbolagsmarknaden har AMF Pensions kunder fått den bästa genomsnittliga avkastningen under de senaste 5, 10 och 15 åren.

En aktiv ägarroll

En viktig uppgift för oss, som kommer allt mer i fokus, är det ansvar vi har som stora ägare. Inför bolagsstämamosäsongen 2003 uppmanade vi bolagen att redovisa mer i detalj hur revisionsarbetet hade fungerat. Under 2004 har vi i brev till bolagen efterlyst en tydlig redogörelse på bolagsstämman för hur strukturen på belöningssystemen för företagsledningen ser ut. Under 2004 kommer vi också att inrätta en separat stab för hantering av ägarfrågor, i syfte att ytterligare höja kvaliteten på våra insatser som aktiva och ansvarstagande ägare. Vi fortsätter oförtruttet vår strävan att skapa god kapitalavkastning och hålla våra driftkostnader låga, till förmån för tillväxt i våra kunders pensionskapital. Genom vår satsning på både individmarknad (pensionsval och privat sparande) och företagsmarknad skapar vi förutsättningar för en än effektivare organisation. Våra driftskostnader är redan de lägsta, och vår kapitalavkastning bland de högsta. Genom den ömsesidiga driftsformen garanteras att allt överskott tillfaller våra sparare, inga andra.

Stockholm i mars 2004,

Christer Elmehagen, Verkställande Direktör

Förvaltningsberättelse

Styrelsen och verkställande direktören för Arbetsmarknadsförsäkringar, pensionsförsäkringsaktiebolag (AMF Pension) avger härmed årsredovisning för 2003, bolagets trettioförsta verksamhetsår.

Organisationsnummer: 502033-2259

Styrelsens säte: Stockholm

Organisation

AMF Pension är moderbolag i en koncern som, förutom moderbolaget, omfattar dotterbolagen AMF Pension Fondförvaltning AB, AMF Pension Fastighetsförvaltning AB, Svalungen AB samt dotterbolagen Förvaltningsbolaget Marievik HB, HB Norrbacka Fastigheter, Fastighetsbolaget Pukan KB samt HB Narög 1. Dessa bolag ägs till 100 procent och ingår därmed som helägda dotterbolag i koncernen AMF Pension.

Verksamhet och affärsidé

AMF Pension är ett livförsäkringsaktiebolag som till lika delar ägs av Svenskt Näringsliv och Landsorganisationen (LO) och drivs enligt ömsesidiga principer.

AMF Pensions verksamhet bygger på pensionsförsäkring och på produkten Avtalspension SAF-LO, en till LO-kollektivet riktad tjänstepensionslösning.

Förutom Avtalspension SAF-LO är bolagets affärsidé att erbjuda främst tjänstepensioner till bestämda kundkategorier. Innehållet i erbjudandet skall vara tryggt och enkelt och ge kunderna pensionslösningar med hög avkastning och låga kostnader.

Merparten av bolagets produkter erbjuds antingen som traditionell försäkring eller som fondförsäkring. AMF Pension erbjuder även direktsparande i fonder, vilka förvaltas av dotterbolaget AMF Pension Fondförvaltning AB.

Väsentliga händelser

- Efter en av de mest långvariga och kraftiga börsnedgångarna på flera decennier vände både den svenska och övriga världens börser uppåt vid slutet av det första kvartalet 2003. AMF Pensions totalavkastning har hävdats sig mycket väl och uppgick till 10,8 (-10,2) procent. De senaste 15 åren har den genomsnittliga totalavkastningen uppgått till 11,6 (12,1) procent.

- Det statliga valet, PA 03, som genomfördes strax före årsskiftet 2002/2003, blev mycket framgångsrikt för AMF Pension med en marknadsandel på 35 procent av de aktivt väljande kunderna. Premierna från detta val inkom till bolaget först under 2003. Totalt uppgick vår premieinkomst för PA 03 till 280 MSEK.
- En av de största enskilda affärerna i AMF Pension under året var Avgångspension till tjänstemän inom Ericssonkoncernen, som pensionerades i samband med ett personalreduceringsprogram. Engångspremierna i Ericsson-affären uppgick till över 1 000 MSEK.
- De vilande dotterbolagen, Försäkringsfastigheten nr 1 AB, Fastighets AB Sjöjungfrun och Fastighets AB Klarasvalan har likviderats. Bolagen upplöstes 2003-12-10.
- En omfattande förnyelse av köpcentrumet Gallerian i Stockholm, vilken förvärvades 1999, pågår för fullt. Ombyggnadsarbetet inleddes vid årsskiftet 2002/2003 och den första etappen färdigställdes i slutet av året. I januari 2004 startade etapp två som skall vara klar till julhandeln samma år. Genom utbyggnaden av Gallerian skapas cirka 8 000 kvadratmeter ny butiksytta. I framtiden kommer Gallerian dels att innehålla fler restauranger, dels öka fokus på modebutiker med profilstarka varumärken. För huvuddelen av nytillkommen yta har hyresavtal tecknats. Inför hösten 2004 kommer flera internationella varumärken att etablera sig i köpcentret.
- Styrelsen lade i juni 2002 fast AMF Pensions strategi att fokusera på tjänstepensionsmarknaden. Strategin, som går under namnet Pensionsbolaget, genomfördes under 2003 och innebär bland annat en bättre anpassad organisation och att målsättningar för försäljningsarbetet baseras på premievolymer i kombination med lönsamhet. Uppföljningen av årets verksamhet visar att både volym och lönsamhetsmålen infriades.

- Livförsäkringsbranschen har, som tidigare nämnts, genomgått en betydande förtroendekris. I debatten har framför allt kritik uttalats beträffande ledande befattningshavares ersättningar och förmåner. En extra bolagsstämma under hösten beslutade att en särskild granskning skulle ske av bolagets ledande befattningshavares löner, rörliga ersättningar, resor, representation och övriga eventuella förmåner. Granskningen utfördes av oberoende revisorer som konstaterade att samtliga löner och övriga förmåner till styrelseledamöter och ledningspersonal är dokumenterade i avtal och beslutade i väl reglerad ordning. Revisorernas sammanfattande bedömning var att de frågor som omfattades av deras granskningsuppdrag handläggs med god kvalitet.
- Under året sänktes återbäringsräntan till 0,5 procent brutto före avdrag för skatt och avgifter. Sänkningen gäller från och med 2003-04-01 och beslutades i enlighet med den gällande konsolideringspolicyn.
- Bolagets solvensgrad, det vill säga kvoten uttryckt i procent mellan bolagets totala tillgångar avseende traditionell försäkring och värdet av bolagets garanterade åtaganden, är mycket god. Per 2003-12-31 var solvensgraden 215 (228) procent.

Framtida utveckling

- Styrelsen beslutade i december 2003 att ändra bolagets konsolideringspolicy från och med den 1 januari 2004. Konsolideringsintervallet i policyn sänktes till 100-120 procent, med ett riktmärke på 110 procent från tidigare 105-125 procent med ett riktmärke på 115 procent. Policyn ändrades också så att den även innehåller ett regelverk för automatisk reallokering respektive allokering när konsolideringen kommer utanför intervallet. För mer information om den nya konsolideringspolicyn, se www.amfpension.se.
- Från och med den 1 februari 2004 höjdes återbäringsräntan för premiebestämda traditionella försäkringar från 0,5 procent till 3 procent, före

avdrag för skatt och avgifter. Höjningen avser alla försäkringsavtal, såväl gamla som nya och utförs i enlighet med den nya konsolideringspolicyn.

- Svenskt Näringsliv och LO har enats om att införa flytträtt av pensionskapital mellan bolag som är försäkringsgivare för Avtalspension SAF-LO från och med den 1 januari 2004. Flytträtten avser inte redan intjänat pensionskapital, utan endast det pensionskapital som uppkommer av premier som inbetalas till bolaget från och med den 1 januari 2004. Under 2004 planeras också införande av flytträtt för icke-kollektivavtalade tjänstepensioner. AMF Pension tillämpar sedan tidigare flytträtt för privat pensionssparande.
- Satsningen på Företagsmarknaden fortsätter med produktutveckling, utveckling av distributionskraft och bearbetning av marknaden.
- I början av 2004 kommer flera nya IT-system att tas i bruk, bland annat ett nytt CRM-system som skall utgöra stöd i alla kundkommunikationer. Arbetet med att införa en generell utskriftslösning för alla kundbrev har också inletts.
- Europaparlamentet fattade sommaren 2002 beslut om att införa nya internationella redovisningsstandarder. Dessa benämns IAS (International Accounting Standard) och IFRS (International Financial Reporting Standard) och skall gälla för börsnoterade bolag från 2005-01-01. Även onoterade bolag kommer sannolikt också att kunna tillämpa IAS. AMF Pension har följt utredningen och har för avsikt att under 2004 ta ställning till en eventuell tillämpning av IAS / IFRS.

Ekonomisk översikt, moderbolaget

AMF Pensions intäkter utgörs dels av inbetalda premier och premier genom tilldelad återbärning, dels av avkastningen på placeringstillgångarna. Kostnaderna består av utbetalda försäkringsersättningar, ökning av livförsäk-

ringsavsättning, driftskostnader, kostnader för kapitalförvaltningen och skatt.

Årets resultat

Årets resultat uppgick till 10,1 (-24,1) miljarder kronor. Det positiva resultatet har starkt påverkats av den gynnsamma utvecklingen på såväl den svenska som utländska aktieportföljen samt även en god utveckling av de räntebärande placeringarna.

Premieinkomst

Premieinkomsten för 2003 för såväl traditionell försäkring som fondförsäkring uppgick till 11,7 (9,6) miljarder kronor. Av dessa utgör 9,1 (7,4) miljarder kronor inbetalda premier, medan 2,6 (2,2) miljarder kronor avser premieinkomst genom tilldelad återbäring i form av premie-reduktion. Denna premiereduktion gäller avsättning av pensionsbelopp till personer som under 2003 uppnått 60 års ålder och som får pension enligt definitiva övergångsregler för Avtalspension SAF-LO.

Kapitalavkastning

Traditionell försäkring

Kapitalförvaltningen uppvisade ett starkt positivt resultat för 2003. Den totala avkastningen på förvaltad kapital, inklusive orealiserade värdeförändringar, uppgick till 19,3 (-20,1) miljarder kronor och är i huvudsak ett resultat av en mycket positiv utveckling på flera av världens aktiemarknader. Totalavkastningen på placeringstillgångarna uppgick till 10,8 (-10,2) procent. Den genomsnittliga totalavkastningen för de senaste fem, tio respektive femton åren uppgår därmed till 5,9 (7,2), 10,9 (12,6) och 11,6 (12,1) procent.

Kapitalavkastningstabellen återfinns på sidan 34 i årsredovisningen. Avkastningen för räntebärande placeringar och aktier är i texten nedan beräknad enligt daglig tidsviktad metod (TWR) vilken inte överstämmer helt med kapitalavkastningstabellen. En utförlig analys av kapitalavkastningen under 2003 finns också på hemsidan www.amfpension.se.

Svenska räntebärande placeringar

Resultatet, inklusive orealiserade värdeförändringar, i den svenska räntebärande portföljen uppgick till 2 820 (4 677) miljoner kronor. Avkastningen uppgick till 4,9 (9,2) procent jämfört med 5,0 procent för AMF Pensions referensindex.

Utländska räntebärande placeringar

Resultatet, inklusive orealiserade värdeförändringar, i den utländska räntebärande portföljen uppgick till 2 761 (4 437) miljoner kronor. Avkastningen uppgick till 5,4 (12,1) procent jämfört med 5,1 procent för AMF Pensions referensindex.

Svenska aktier

Avkastningen i den svenska aktieportföljen uppgick till 28,6 (-30,6) procent jämfört med 34,2 procent för Af-färsvärldens generalindex inklusive direktavkastning. Resultatet, inklusive orealiserade värdeförändringar, uppgick till 9 095 (-15 461) miljoner kronor.

Utländska aktier

Resultatet i den utländska aktieportföljen var, inklusive orealiserade värdeförändringar, 4 531 (-13 458) miljoner kronor och avkastningen uppgick därmed till 17,7 (-32,0) procent. AMF Pensions referensindex steg med 12,0 procent under samma period.

Fastigheter

Resultatet, inklusive orealiserade värdeförändringar, uppgick till 50 (-389) miljoner kronor. Avkastningen på fastighetsportföljen uppgick till 0,4 (-2,8) procent.

Försäkringsersättningar

Traditionell försäkring

Under året betalades totalt 5,0 (4,8) miljarder kronor ut till de försäkrade, där 3,8 (3,7) miljarder kronor utgörs av garanterade pensionsbelopp och 1,2 (1,1) miljarder kronor av återbäring.

Förändring i försäkringstekniska avsättningar

För traditionell försäkring avses här förändringar av "livförsäkringsavsättningar".

Livförsäkringsavsättningar är bolagets reservavsättning avseende de garanterade pensionsbelopp som har utlovats till de försäkrade. Dessa avsättningar har under 2003 ökat med 14,1 miljarder kronor. Av detta utgör ca 5,7 miljarder kronor en reservförstärkning som gjorts under året med anledning av att bolaget beslutat sänka det ränteantagande som används vid beräkning av livförsäkringsavsättningarna.

Den 1 januari 2003 sänktes räntan för samtliga försäkringar från 3,5 procent till 3,25 procent brutto före skatt och avgifter. Den 30 juni sänktes räntan från 3,25 procent till 3,0 procent för samtliga försäkringar. Övrig

avsättning består främst av årets premieinkomst för traditionell försäkring.

För fondförsäkring avses här förändringar av ”Försäkringsteknisk avsättning för livförsäkring för vilka försäkringstagarna bär risk”. Dessa avsättningar har under 2003 ökat med 1,8 miljarder kronor. Av detta utgör ca 0,5 miljarder kronor förändring av fondandelarnas värde. Resterande belopp motsvaras huvudsakligen av årets premieinkomst för fondförsäkring.

Driftskostnaderna

Driftskostnaderna uppgick till 396 (383) miljoner kronor, en ökning med drygt 3 procent. Förvaltningskostnadsprocenten för traditionell verksamhet uppgick till 0,21 (0,19) procent.

I femårsöversikten på sidan 7 redogörs för koncernens resultat och moderbolagets ekonomiska ställning i sammandrag.

Bolagets totala åtaganden

Traditionell försäkring

Med bolagets totala åtaganden avses dels värdet av de garanterade pensionsbelopp som har utlovats till de försäkrade, dels värdet av andra pensionsbelopp och återbäringsmedel som inte garanterats, men som ändå fördelats på enskilda eller grupper av försäkringstagare. Per 2003-12-31 uppgår de totala åtagandena till 187,9 (185,8) miljarder kronor. Av dessa medel avser 91,6 (77,5) miljarder kronor garanterade åtaganden medan 96,3 (108,3) miljarder kronor avser ej garanterade åtaganden¹.

Fondförsäkring

Bolagets totala åtagande för fondförsäkring motsvaras av försäkringsteknisk avsättning för livförsäkring för vilka försäkringstagarna bär risk. Dessa fondförsäkringsåtaganden utgörs av värdet av försäkringstagarnas fondan-

¹ Värdet av ej garanterade åtaganden på 96,3 (108,3) miljarder kronor, vilket ryms inom eget kapital, består av:

- Pension enligt Definitiva övergångsregler för Avtalspension SAF-LO: 41,3 (46,2) miljarder kronor.
- Kapitalvärde av pensionstillägg: 7,4 (7,5) miljarder kronor.
- Kollektivt allokerad återbärning för Definitiva övergångsregler för Avtalspension SAF-LO: 32,0 (36,3) miljarder kronor.
- Övrig allokerad återbärning: 12,9 (15,4) miljarder kronor.
- Särskilda pensionsmedel: 2,7 (2,9) miljarder kronor.

(I 1996 års överenskommelse om Avtalspension SAF-LO beslutade svenskt Näringsliv och LO att arbetsgivarna utöver pensionspremie skulle erlägga en avgift som skulle avsättas som särskilda pensionsmedel, att användas för pensionsändamål med anknytning till pensionsöverenskommelsen 1996. I senare träffade överenskommelser mellan Svenskt Näringsliv och LO har parterna bestämt att särskilda pensionsmedel skall användas för att täcka garantikostnader för Avtalspension SAF-LO och kostnader för kollektivavtalsparternas informationsverksamhet i enlighet med överenskommelse därom från 1978 samt till förstärkning av familjeskyddet i Avtalspension SAF-LO, för vilket AFA är försäkringsgivare.)

delar samt belopp i kronor som ej är placerat i fondandelar. Per 2003-12-31 uppgår dessa avsättningar till 4,2 (2,3) miljarder kronor.

Kollektiv konsolidering/Återbäringsränta

Den kollektiva konsolideringsgraden var vid årets ingång 95,2 procent. Den kollektiva konsolideringsgraden har beräknats som förhållandet mellan bolagets totala tillgångar, värderade till marknadsvärde, och bolagets totala åtaganden. Vid värderingen av bolagets totala åtaganden har även inräknats all allokerad återbärning och annat buffertkapital som inte fördelats till enskilda försäkringar eller försäkringstagare.

Enligt föreskrifter från Finansinspektionen har en ny rapportering börjat tillämpas under våren 2003. Den innebär att kollektiv konsolidering för premiebestämda försäkringar respektive förmånsbestämda pensioner beräknas var för sig. Vid beräkning av dessa uppgifter har kollektiv återbärning för övergångsregler samt särskilda pensionsmedel inte medtagits, vare sig som tillgång eller åtagande. Den kollektiva konsolideringsgrad som tidigare lämnats motsvaras av den som nu gäller för premiebestämda försäkringar.

Vid årets utgång var den kollektiva konsolideringsgraden för premiebestämda försäkringar 104,7 procent och för förmånsbestämda försäkringar 124,4 procent.

Återbäringsräntan var under januari – mars 2003 1,0 procent före avdrag för skatt och avgifter. Den 1 april 2003 sänktes återbäringsräntan till 0,5 procent i enlighet med den tidigare gällande konsolideringspolicyn. Från den 1 januari 2004 börjar en ny konsolideringspolicy att gälla. Med stöd av denna har återbäringsräntan höjts till 3,0 procent från den 1 februari 2004.

Den nya konsolideringspolicyn innebär en anpassning till ovanstående uppdelning av konsolidering för premiebestämda och förmånsbestämda försäkringar. För premiebestämda försäkringar innebär den nya policyn att konsolideringsintervallet blir 100 till 120 procent med riktmärke 110 procent, samt att reallokering respektive allokering görs om konsolideringen kommer utanför intervallet. Dessutom införs ett nytt regelverk för fastställande av återbäringsräntan. Mer information om den nya policyn finns på www.amfpension.se.

Solvens

Enligt försäkringsrörelselagen ska bolagen ha en kapitalbas som minst uppgår till en erforderlig solvensmarginal. Eftersom AMF Pension har liten andel riskförsäkringar utgörs solvensmarginalen huvudsakligen av ett belopp

som motsvarar 4 procent av livförsäkringsavsättningar och 1 procent av fondförsäkringsåtaganden. Kapitalbasen motsvarar Eget kapital i balansräkningen. Solvenskvoten är förhållandet mellan kapitalbasen och solvensmarginalen. Solvenskvoten skall enligt lag överstiga siffran 1. AMF Pensions solvenskvot var vid utgången av året 23,8 (31,7).

Det förekommer även ett annat solvensbegrepp, solvensgrad. Det avser endast traditionell försäkring. Solvensgraden, som uttrycks som en procentsats, utgörs av

kvoten mellan bolagets totala tillgångar avseende traditionell försäkring och värdet av bolagets garanterade åtaganden. AMF Pensions solvensgrad var vid utgången av året 215 (228) procent. Både solvenskvoten och solvensgraden har sjunkit under året, trots att totalavkastningen har varit positiv. Detta beror huvudsakligen på att ränteantaganden för beräkningen av livförsäkringsavsättningarna har sänkts från 3,5 procent till 3,0 procent före avdrag för skatt och avgifter.

Femårsöversikt

Resultat koncernen, MSEK	1999	2000	2001	2002	2003
Premieinkomst	5 326	18 250	10 698	9 583	11 727
Kapitalavkastning, netto	19 952	34 968	15 943	-1 290	6 135
Orealiserade vinster och förluster, netto	17 259	-18 372	-23 021	-19 630	13 797
Övriga tekniska intäkter	-	42	4	-	-
Försäkringsersättningar	-3 522	-3 543	-3 602	-3 749	-3 947
Livförsäkringsavsättning	-2 279	-16 406	-4 131	-7 288	-15 922
Driftskostnader	-354	-476	-412	-409	-427
Övriga tekniska kostnader	-15	0	0	0	0
Tekniskt resultat	36 367	14 463	-4 521	-22 783	11 363
Skatt	-1 195	-1 415	-1 673	-1 485	-1 386
Årets resultat	35 172	13 048	-6 194	-24 268	9 977

Ekonomisk ställning moderbolaget, MSEK

(Från och med 2002 ingår Fondförsäkringsrörelsen)

Placeringstillgångar (värderade till verkligt värde)	192 580	204 928	197 953	179 214	201 036
Försäkringstekniska avsättningar	-51 657	-67 741	-70 555	-79 825	-95 754
Konsolideringskapital	140 528	136 732	126 457	98 906	105 042
Kollektivt konsolideringskapital (traditionell försäkring)	57 361	39 377	15 227	-8 973	8 795
Kapitalbas	140 446	136 584	126 536	98 887	105 045
Erforderlig solvensmarginal	2 066	2 709	2 822	3 124	3 706

Nyckeltal, ekonomisk ställning

Solvenskvot	68,0	50,4	44,8	31,7	28,3
Solvensgrad procent (traditionell försäkring)	372	302	280	228	215
Kollektivt konsolideringsgrad, premiebestämda försäkringar procent	143	124	108	95	105
Kollektivt konsolideringsgrad, förmånsbestämda försäkringar procent 1)	-	-	-	-	124

Nyckeltal, livförsäkringsrörelsen

Administrationskostnadsprocent 2)					
för sparprodukter	0,20	0,21	0,18	0,20	0,21
varav traditionell försäkring	0,18	0,19	0,16	0,19	0,21

Nyckeltal, kapitalförvaltning

Direktavkastning procent	3,9	3,8	3,9	3,9	4,4
Totalavkastning procent	23,6	8,7	-3,5	-10,2	10,8

1) Kollektivt konsolideringsgrad redovisas uppdelad på premiebestämda och förmånsbestämda försäkringar fr o m år 2003, i enlighet med Finansinspektionens anvisningar.

2) Administrationskostnadsprocent för sparprodukter i AMF Pension är identiskt lika med förvaltningskostnadsprocent.

Risker i verksamheten

I ett pensionsförsäkringsbolags verksamhet finns risker av olika slag. Inom försäkringsverksamhet och kapitalförvaltning finns naturliga riskmoment i form av försäkringsrisker och placeringsrisker – som med en gemensam benämning kan betraktas som affärsrisker. Dessutom finns risker som inte är av direkt affärsmässig art - så kallade operativa risker. Vissa risker går att eliminera helt medan andra inte kan och inte heller ska elimineras fullt ut. Däremot är det av yttersta vikt att alla risker i verksamheten, oavsett typ, alltid kan hanteras på ett genomtänkt och kontrollerat sätt.

Bolagets styrelse fastställer policier och riktlinjer för hantering av försäkringsrisker, placeringsrisker och operativa risker och verkställande ledningen säkerställer att riktlinjerna efterlevs. Bolagsstab Ekonomi ansvarar för den interna kontrollen av att policier och riktlinjer efterlevs samt rapporterar minst en gång per år till styrelsen om bolagets aktuella riskstatus.

Risker i Försäkringsrörelsen

AMF Pensions produkter utgörs till största delen av ren ålderspensionsförsäkring utan efterlevandeskydd, i huvudsak med livsvariga utbetalningar. Den risk som kan föreligga för dessa försäkringar är att bolaget inte skulle kunna fullfölja livsvariga utbetalningar av garanterade pensionsbelopp. För att minimera detta sätts de antaganden som ligger till grund för beräkning av garanterade pensionsbelopp med goda säkerhetsmarginaler. Antaganden om kapitalavkastning sätts således lägre och antaganden om förvaltningskostnader högre än det förväntade utfallet. Livslängden antas vara längre än det förväntade utfallet, vilket innebär att pensionsutbetalningarna antas pågå längre tid än de i verkligheten förväntas göra. Försäkringsrisken analyseras och kontrolleras löpande av bolagets aktuarier, som också vidtar åtgärder om säkerhetsmarginalen inte längre anses tillräcklig.

Risker inom Kapitalförvaltningen

Det strategiska målet för kapitalförvaltningen är att uppnå hög avkastning till acceptabel risk. De huvudsakliga finansiella riskerna inom kapitalförvaltningen är marknadsrisker i form av prisförändringar på räntebärande värdepapper, aktier, fastigheter eller valutor. Ytterligare

risker inom verksamheten är likviditets-, kredit- och operativa risker.

Marknadsrisk

Inför varje verksamhetsår fastställer AMF Pensions styrelse ett placeringsreglemente som bestämmer ramarna för placeringsverksamheten. I reglementet är matchnings- och diversifieringsprinciper viktiga aspekter. Matchningsprincipen innebär att försäkringsåtagandenas framtida utbetalningsmönster skall beaktas. Diversifieringsprincipen betyder att tillgångarna sprids över flera tillgångsslag, länder, branscher och emittenter i syfte att reducera riskerna. Varje år fastställs en placeringsplan med riktvärden för portföljens andelar av aktier, räntebärande värdepapper samt fastigheter. Under 2003 har aktier varit underviktade till förmån för räntebärande placeringar, vilket har motiverats av att konsolideringen varit lägre än målnivån.

En grundläggande princip vid aktieallokering är att sprida innehav på land-, bransch- och bolagsnivå för att undvika att ett enskilt innehav äventyrar det långsiktiga avkastningsmålet. Ett enskilt innehav får inte överstiga 10 procent av den totala aktieportföljens marknadsvärde. Portföljen följs löpande upp gentemot jämförelseindex.

Marknadsrisk i ränteportföljen hanteras bland annat genom beräkning av duration (genomsnittlig räntebindningstid). Portföljen anses ha en normalrisk när durationen överensstämmer med referensportföljens. Avvikelse mot referensportföljen får göras inom de ramar som placeringsreglementet tillåter. Den räntebärande portföljen kontrolleras löpande gentemot jämförelseindex.

Durationen för AMF Pension var den 31 december 2003 4,5 år för svenska nominella placeringar (exklusive STP-lån) och 5,4 år för utländska räntebärande placeringar inklusive derivatinstrument.

Ett alternativt sätt att beskriva ränterisken är att analysera räntebindningstider utan hänsyn till kupongbetalningar. Nedan framgår räntebindningstider för AMF Pensions räntebärande placeringar per den 31 december 2003.

RÄNTERISK**Räntebindningstid och genomsnittlig kupong för räntebärande placeringar**

	Nominellt värde MSEK	Verkligt värde MSEK	Genomsnittlig kupong i procent	Räntebindningstid i år
Obligationer och andra räntebärande placeringar				
Lån	3 802	3 849	4,52	2,34
Svenska Staten	33 941	37 322	5,38	6,06
Svenska noterade bostadsinstitut	12 162	13 021	5,52	4,34
Utländska stater	24 142	27 345	5,85	9,28
Övriga noterade svenska emittenter	629	688	7,10	2,06
Övriga utländska emittenter	20 836	22 633	5,23	5,61
Totalt	95 512	104 858	5,50	6,40

Marknadsrisken i fastighetsportföljen hålls ned genom att placeringar i fastigheter koncentreras till goda lägen i större städer med ett livskraftigt näringsliv. Vid årsskiftet 2003/2004 hade AMF Pension fastigheter i Göteborg och Stockholm. Fastighetsportföljen jämförs årligen mot Svenskt Fastighetsindex.

Derivat används för att effektivisera riskhanteringen i förvaltningen. I den räntebärande portföljen används ränteterminer för att effektivisera hanteringen av ränterisker och inom aktieförvaltningen utnyttjas derivat för att ändra avkastningsstrukturen och öka flexibiliteten. Huvuddelen av handeln med derivatinstrument består dock av valutaterminer som görs i kurssäkrande syfte. Under året har delar av den utländska aktieportföljen och hela den utländska ränteportföljen kurssäkrats med valutaterminer för att begränsa effekterna av valutakursförändringar. Fastighetsportföljen består enbart av svenska fastigheter.

Vid årsskiftet uppgick bruttosumman av det nominella värdet på underliggande instrument av utestående valuta-, aktie- och ränterelaterade derivatinstrument till 72,4 miljarder kronor, varav 68,7 miljarder kronor avsåg valutaterminer.

EXPONERING I UTLÄNDSK VALUTA, MSEK

Valuta	Nettoexponering 2003-12-31	Nettoexponering 2002-12-31
AUD	90	-
CAD	346	-
CHF	1 433	1 352
EUR	5 536	2 347
GBP	3 073	2 842
HKD	599	522
JPY	964	782
KRW	1 006	774
USD	5 075	2 274
Summa	18 122	10 893
Bruttoexponering, MSEK	82 954	72 822

Bruttoexponering

Avser valutaexponering exklusive valutaterminer

Likviditetsrisk

Likviditetsrisk är risken för att ett finansiellt instrument inte kan avyttras utan avsevärd merkostnad. Likviditetsrisken i AMF Pensions portföljer minimeras genom att placeringar huvudsakligen består av värdepapper som kan omsättas på en andrahandsmarknad med kort varsel utan att prissättningen påverkas i större omfattning. Placeringar sker uteslutande i marknadsnoterade värdepapper med hög likviditet. Vid årsskiftet bestod portföljen, exklusive fastigheter, till 97,8 procent av noterade värdepapper.

Kreditrisk

Med kreditrisk avses risken att en motpart inte kan fullfölja sina åtaganden gentemot AMF Pension. I placeringsreglementet föreskrivs att placeringar alltid ska ske med låg kreditrisk. Emittenters, låntagares, motparters och hyresgästers kreditvärdighet fastställs via såväl intern som extern kreditbedömning. Motparternas kreditvärdighet kontrolleras löpande gentemot Moody's och Standard & Poor's bedömningar. Vidare får enskilda engagemang inte ha betydande inverkan på totalavkastningen.

STORA EXPONERINGAR**Exponeringar större än**

3 procent av de totala placeringstillgångarnas marknadsvärde	Räntebärande	Aktier	Summa	Andel i procent
	MSEK	MSEK	MSEK	cent
Svenska Handelsbanken 1)	7 163	3 315	10 478	5,3%
Nordea 2)	5 274	3 294	8 568	4,4%
FöreningsSparbanken 3)	4 373	2 373	6 746	3,4%
Totalt	16 810	8 982	25 792	13,1%

1) Inklusivt dotterbolag, dvs Stadshypotek och Handelsbanken Finans. Svenska Handelsbanken är dessutom hyresgäst i av AMF Pension ägda fastigheter. Årshyra 1,3 MSEK.

2) Nordea är dessutom hyresgäst i av AMF Pension ägda fastigheter. Årshyra 0,8 MSEK.

3) FöreningsSparbanken är dessutom hyresgäst i av AMF Pension ägda fastigheter. Årshyra 288,9 MSEK.

Känslighetsanalys

Känslighetsanalysen visar hur värdeförändringar i olika tillgångsslag – räntebärande placeringar, aktier, fastigheter och valuta – påverkar det kollektiva konsolideringskapitalet, den kollektiva konsolideringsgraden samt solvensgraden. Kollektivt konsolideringskapital och kollektiv konsolideringsgrad redovisas i förvaltningsberättelsen under femårsöversikten på sid 7.

TILLGÅNGAR

	Riskmått procent-enheter	Förändring i kollektivt konsolideringskapital MSEK	Förändring i kollektivt konsolideringskapital i procent-enheter	Förändring av solvensgrad i procent-enheter
Räntebärande placeringar	1,0	-4 994	-2,7	-5,5
Aktier	-10,0	-7 381	-3,9	-8,1
Fastigheter	2,0	-2 684	-1,4	-2,9
Valuta	-10,0	-1 869	-1,0	-2,0

Tillgångsslag

Räntebärande placeringar består av obligationer, andra räntebärande värdepapper, lån med säkerhet i fast egendom, övriga lån samt derivat. Med aktier avses noterade aktier, konvertibler och derivat. Med fastigheter avses direktägda fastigheter och fastigheter indirekt ägda via koncernens fastighetsbolag. Valuta består av räntebärande placeringar och aktier i utländsk valuta samt valutaderivat.

Riskmått (se ovanstående tabell TILLGÅNGAR)

Tabellen visar hur det kollektiva konsolideringskapitalet, den kollektiva konsolideringsgraden samt solvensgraden påverkas om nedanstående förändringar inträffar för respektive tillgångsslag.

För räntebärande placeringar beräknas effekten av en allmän ränteuppgång med en procentenhet. Förändringen i aktieportföljen beräknas utifrån en kursnedgång om 10 procent i kronor räknat, oberoende av land eller handelsplats. För fastigheterna beräknas förändringen om direktavkastningskravet ökar med två procentenheter. Motsvarande beräkning görs för valutor när dessa utsätts för ett kursfall om 10 procent.

Försäkringstekniska avsättningar

En ökning av diskonteringsräntan vid beräkning av försäkringstekniska avsättningar med 0,6 procent innebär att dessa sjunker med cirka 7 miljarder eller cirka 8 procent.

Operativa risker

Med operativa risker menas risken för kvalitativa och kvantitativa förluster till följd av icke ändamålsenliga eller misslyckade interna processer, mänskliga fel, felaktiga system eller externa händelser. Även risker med avseende på informations säkerhet och fysisk säkerhet ryms i begreppet operativ risk.

Med utgångspunkt från en i bolaget gemensam modell för hantering av operativa risker genomför varje enhet i bolaget årligen en självutvärdering av upplevda risker. Sannolikheten för och konsekvenser av olika operativa risker identifieras. Därefter görs en värdering av vilken riskkontroll enheten har. För stora risker eller risker med för låg kontrollnivå resulterar i en åtgärdsplan med syfte att snarast möjligt undanröja eller reducera den aktuella risken.

Under år 2003 har även genomförts ett projekt - Avbrottsplanering - för att öka bolagets förmåga att hantera allvarliga störningar av en sådan omfattning som den ordinarie organisationen inte kan förväntas klara. Genom att skapa ändamålsenliga krisplaner för ett antal olika scenarier stärks bolagets förmåga att upprätthålla en kontinuerlig verksamhet.

Förslag till vinstdisposition

Styrelsen och verkställande direktören föreslår att 2003 års resultat för moderbolaget om 10 132 266 954 kronor efter avsättning till Fond för orealiserade vinster om 6 196 634 416 kronor, brutto 3 935 632 538 kronor disponeras på följande sätt:

- från konsolideringsfonden för Individuell försäkring, livförsäkring med grunder upplöses 4 973 878 kronor
- till konsolideringsfonden för Gruppensions- och tjänstepensionsförsäkring avsättes 3 930 027 071 kronor.
- från konsolideringsfonden för Individuell fondförsäkring upplöses 548 661 kronor
- till konsolideringsfonden för Gruppensions- och tjänstepensionsförsäkring avseende fondförsäkring avsättes 11 128 006 kronor.

Stockholm den 2 mars 2004

Göran Tunhammar
Styrelsens ordförande

Dan Andersson

Hans Gidhagen

Jan Herin

Ulla Lindqvist

Ebba Lindsö

Lennart Nilsson

Erland Olauson

Wanja Lundby-Wedin

Christer Elmehagen
Verkställande direktör

Vår revisionsberättelse har avgivits den 2 mars 2004

ÖhrlingsPricewaterhouseCoopers
Matts Edin
Auktoriserad revisor

SET Revisionsbyrå
Anders Engström
Auktoriserad revisor

Lena Hedlund
Auktoriserad revisor
av Finansinspektionen
förordnad revisor

Resultaträkningar

MSEK	NOT	Koncernen		Moderbolaget	
		2003	2002	2003	2002
TEKNISK REDOVISNING					
AV LIVFÖRSÄKRINGSRÖRELSE					
Premieinkomst	1	11 727	9 583	11 727	9 583
Kapitalavkastning, intäkter	2	9 861	8 598	9 850	8 540
Orealiserade vinster på placeringstillgångar					
Värdeökning på placeringstillgångar för vilka livförsäkringstagaren bär placeringsrisk	3	533	5	533	5
Värdeökning på övriga placeringstillgångar	4	16 133	3 208	16 133	3 208
Försäkringsersättningar					
Utbetalda försäkringsersättningar	5	-3 939	-3 743	-3 939	-3 743
Förändring i avsättning för oreglerade skador		-8	-6	-8	-6
Förändring i andra försäkringstekniska avsättningar					
Livförsäkringsavsättning	20	-14 083	-6 931	-14 083	-6 931
Försäkringsteknisk avsättning för livförsäkringar för vilka försäkringstagaren bär risk	22	-1 839	-357	-1 839	-357
Driftskostnader	7, 27	-427	-409	-396	-383
Kapitalavkastning, kostnader	8	-3 658	-9 750	-3 658	-9 750
Orealiserade förluster på placeringstillgångar					
Värdeminskning på placeringstillgångar för vilka livförsäkringstagaren bär placeringsrisk	3	-	-772	-	-772
Värdeminskning på övriga placeringstillgångar	4	-2 936	-22 209	-2 801	-22 029
Livförsäkringsrörelsens tekniska resultat		11 364	-22 783	11 519	-22 635
ICKE-TEKNISK REDOVISNING					
Livförsäkringsrörelsens tekniska resultat		11 364	-22 783	11 519	-22 635
Skatt	9	-1 387	-1 485	-1 387	-1 485
Årets resultat		9 977	-24 268	10 132	-24 120

Resultatanalys

Moderbolaget

MSEK	Total	TRADITIONELL FÖRSÄKRING		FONDFÖRSÄKRING	
		Individuell försäkring	Gruppensions- och tjänstepension-försäkring	Individuell försäkring	Gruppensions- och tjänstepension-försäkring
LIVFÖRSÄKRINGSRÖRELSENS TEKNISKA RESULTAT					
Premieinkomst	11 727	56	10 348	32	1 291
Kapitalavkastning, intäkter	9 850	13	9 720	2	115
Orealiserade vinster på placeringstillgångar					
Värdeökning på placeringstillgångar för vilka livförsäkringstagaren bär placeringsrisk	533	-	-	12	521
Värdeökning på övriga placeringstillgångar	16 133	20	16 113	-	-
Försäkringsersättningar					
Utbetalda försäkringsersättningar	-3 939	-3	-3 846	-2	-88
Förändring i avsättning för oreglerade skador	-8	0	-8	-	-
Förändring i andra försäkringstekniska avsättningar					
Livförsäkringsavsättning	-14 083	-72	-14 011	-	-
Försäkringsteknisk avsättning för livförsäkringar för vilka försäkringstagaren bär risk	-1 839	-	-	-42	-1 797
Driftskostnader 1)	-396	-2	-379	-2	-13
Kapitalavkastning, kostnader	-3 658	-5	-3 653	0	0
Orealiserade förluster på placeringstillgångar					
Värdeminskning på placeringstillgångar för vilka livförsäkringstagaren bär placeringsrisk	-	-	-	-	-
Värdeminskning på övriga placeringstillgångar	-2 801	-3	-2 798	-	-
Livförsäkringsrörelsens tekniska resultat	11 519	4	11 486	0	29
LIVFÖRSÄKRINGSRÖRELSENS ICKE-TEKNISKA RESULTAT					
Livförsäkringsrörelsens tekniska resultat	11 519	4	11 486	0	29
Skatt	-1 387	-2	-1 367	0	-18
Årets resultat	10 132	2	10 119	0	11
Försäkringstekniska avsättningar					
Livförsäkringsavsättningar	91 543	258	91 285	-	-
Avsättning för oreglerade skador	38	-	38	-	-
Summa försäkringstekniska avsättningar	91 581	258	91 323	0	0
Försäkringsteknisk avsättning för livförsäkringar för vilka försäkringstagaren bär risk					
Fondförsäkringsåtaganden	4 173	-	-	98	4 075
Konsolideringsfond	90 181	-45	90 180	-22	68

1) Omfördelning har skett av driftskostnader mellan fondförsäkring och traditionell försäkring från 1999 till 2002. Bakgrunden till detta är att överföring sker av samtliga försäkringskontrakt i fondförsäkringsgrenen till den traditionella grenen i successiv takt under fem år från det år då den försäkrade uppnår drygt 59 års ålder. Detta medför att avgiftsuttagen som skall täcka omkostnaderna reduceras i fondförsäkringsgrenen. Beloppet för driftskostnaderna, som överförts från fondförsäkring till traditionell försäkring, är ett engångsbelopp och uppgår till 15,8 MSEK.

Balansräkningar

Per den 31 december

MSEK	NOT	Koncernen		Moderbolaget	
		2003	2002	2003	2002
TILLGÅNGAR					
Placeringstillgångar					
Byggnader och mark	10,12	11 300	12 974	10 063	10 865
Placeringar i koncernföretag					
Aktier och andelar i koncernföretag	10,13	0	0	1 248	2 126
Andra finansiella placeringstillgångar					
Aktier och andelar	10, 11	73 789	60 758	73 789	60 758
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	10, 11	103 759	96 685	103 759	96 685
Övriga lån	10	3 797	4 148	3 797	4 148
Övriga finansiella placeringstillgångar	10	18 015	10 309	18 013	10 307
		210 660	184 874	210 669	184 889
Placeringstillgångar för vilka livförsäkringstagaren bär placeringsrisk					
Fondförsäkringstillgångar	14	4 146	2 323	4 146	2 323
Återförsäkrares andel av försäkringstekniska avsättningar					
Livförsäkringsavsättning		1	1	1	1
Fordringar					
Fordringar avseende direkt försäkring					
Fordringar hos försäkringstagare		1	5	1	5
Övriga fordringar	15	997	54	997	54
		998	59	998	59
Andra tillgångar					
Materiella tillgångar	16	15	16	15	16
Kassa och bank		713	331	673	302
Övriga tillgångar		6	5	4	3
		734	352	692	321
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter					
Upplupna ränte- och hyresintäkter		2 547	2 592	2 546	2 591
Övriga förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	17	35	27	34	26
		2 582	2 619	2 580	2 617
SUMMA TILLGÅNGAR		219 121	190 228	219 086	190 210

Balansräkningar fortsättning MSEK	NOT	Koncernen		Moderbolaget	
		2003	2002	2003	2002
EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER					
Eget kapital	18, 6				
Aktiekapital (300 aktier à nominellt 10 000 kronor)		3	3	3	3
Konsolideringsfond		90 178	107 511	90 181	107 524
Fond för orealiserade vinster	19	11 002	4 889	10 926	4 729
Övriga medel		-6 113	10 909	-6 197	10 751
Årets resultat		9 977	-24 268	10 132	-24 120
		105 047	99 044	105 045	98 887
Försäkringstekniska avsättningar					
Livförsäkringsavsättning	20	91 543	77 460	91 543	77 460
Avsättning för oreglerade skador	21	38	31	38	31
		91 581	77 491	91 581	77 491
Försäkringsteknisk avsättning för livförsäkringar för vilka försäkringstagaren bär risk					
Fondförsäkringsåtaganden	22	4 173	2 334	4 173	2 334
Depåer från återförsäkrare		1	1	1	1
Skulder					
Skulder avseende återförsäkring		1	0	1	0
Övriga skulder	23	18 190	11 191	18 173	11 366
		18 191	11 191	18 174	11 366
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	24	128	167	112	131
SUMMA EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER		219 121	190 228	219 086	190 210
POSTER INOM LINJEN					
Panter och därmed jämförliga säkerheter ställda för egna skulder och såsom avsättningar redovisade förpliktelser	25	108 863	88 377	108 863	88 377
Övriga ställda panter och jämförliga säkerheter	26	1 030	811	1 030	811
Ansvarsförbindelser		Inga	Inga	40	62
Åtaganden		Inga	Inga	Inga	Inga

Tillämpade värderings- och redovisningsprinciper

Årsredovisningen har upprättats enligt Lag om årsredovisning i Försäkringsföretag (ÅRFL) samt Finansinspektionens föreskrifter och allmänna råd om årsredovisning i försäkringsföretag.

Koncernredovisning

Koncernen omfattar AMF Pension, org. nr 502033-2259, samt de bolag där AMF Pension direkt eller indirekt innehar 100 procent av aktiernas röstvärde.

Koncernredovisningen är upprättad i enlighet med Redovisningsrådets rekommendation om koncernredovisning, RR 1:00 samt förvärvsmetoden. Under året förvärvade bolag inkluderas i koncernen med belopp avseende tiden efter förvärvet. Koncerninterna hyror och kostnader är marknadsmässiga och redovisas i sin helhet där dessa uppstår, varför någon eliminering inte har skett.

Aktieägartillskott

Aktieägartillskott redovisas i enlighet med Redovisningsrådets Akutgrupps uttalande URA 7 om koncernbidrag och aktieägartillskott. Lämnade aktieägartillskott redovisas som en ökning av posten andelar i koncernföretag i balansräkningen. Sedvanlig prövning sker om en nedskrivning av aktiernas värde erfordras.

Placeringstillgångar

Affärsdagsredovisning

Köp och försäljning av värdepapper redovisas i balansräkningen per affärsdagen, det vill säga vid den tidpunkt då de väsentliga riskerna och rättigheterna övergår mellan parterna. Fordran på eller skulden till motparten mellan affärsdag och likviddag redovisas brutto under övriga fordringar respektive övriga skulder.

Byggnader och mark

Byggnader och mark redovisas till verkligt värde, definierat som det mest sannolika priset vid en försäljning. Samtliga fastigheter värderas årligen och individuellt med tillämpning av ortsprismetoden kompletterad med kassaflödesanalyser. Andelen fastigheter som värderats externt uppgår till 38 procent av verkligt värde.

Placeringar i koncernföretag

Aktier och andelar i koncernföretag värderas till anskaffningsvärdet. Om det verkliga värdet på balansdagen

understiger anskaffningsvärdet och värdenedgången anses vara bestående, värderas dessa tillgångar till det lägre värdet. Lån till koncernföretag värderas till anskaffningsvärdet.

Aktier och andelar

Aktier och andelar värderas till verkligt värde. För aktier noterade på en auktoriserad börs används den senaste betalkursen på balansdagen i lokal valuta.

Obligationer och andra räntebärande placeringar

Obligationer och andra räntebärande placeringar värderas till verkligt värde.

Vid värdering till verkligt värde uppstår en orealiserad värdeförändring mellan anskaffningsvärdet, som för obligationer och andra räntebärande värdepapper utgörs av det upplupna anskaffningsvärdet, och det verkliga värdet. Med upplupet anskaffningsvärde avses det med hjälp av den effektiva anskaffningsräntan diskonterade nuvärdet av framtida betalningar. Därmed beaktas eventuella över- eller underkurser vid förvärvet som periodiseras över instrumentets återstående löptid.

Erhållna kupongbetalningar samt förändringen av det upplupna anskaffningsvärdet under året redovisas som ränteintäkt.

Derivat

Aktie-, ränte- och valutaderivat redovisas till verkligt värde på balansdagen. Individuell värdering sker av samtliga derivatinstrument.

Återköpsavtal – repor

Under året har handel bedrivits med så kallade äkta återköpsavtal. Handel har förekommit med både finansierings- och placeringsrepor.

Finansieringsrepor innebär att motparten har förbundit sig att sälja tillbaka värdepappren på en bestämd dag. Obligationer som omfattas av återköpsavtalet redovisas tillsammans med bolagets övriga värdepapper under posten ”Obligationer och andra räntebärande värdepapper”. Erhållen köpeskilling redovisas som skuld under posten ”Övriga skulder”.

Placeringsrepor innebär att motparten förbundit sig att köpa tillbaka värdepappren på en bestämd dag. Obligationer som omfattas av återköpsavtalen redovisas ej bland bolagets övriga värdepapper. Betald köpeskilling

redovisas som fordran under posten ”Övriga finansiella placeringstillgångar”.

Repans resultat, skillnaden mellan avstalede och terminsledet, periodiseras över tiden och redovisas som ränta.

Värdepapperslån

Värdepapperslån innebär att värdepapper lånas ut mot en ersättning, och mot erhållande av säkerhet. Ersättningen periodiseras över löptiden och redovisas som ränta.

Värdepapper som lånats ut redovisas även därefter som värdepapper i balansräkningen.

Värdepapper där säkerhet erhållits i form av värdepapper tas även upp under ”Övriga ställda panter och jämförliga säkerheter”. Den erhållna säkerheten tas inte upp i balansräkningen utan anges under ”Övriga ställda panter och jämförliga säkerheter” till verkligt värde.

Värdepapper där säkerhet erhållits i form av kontanta medel tas även upp under ”Panter och därmed jämförliga säkerheter ställda för egen skuld och för såsom avsättningar redovisade förpliktelser”. Den erhållna säkerheten tas upp i balansräkningen.

Lån

Övriga lån redovisas till anskaffningsvärdet med avdrag för befarade kreditförluster. Över- eller underkurs periodiseras ej.

Placeringar i utländsk valuta

Tillgångar i utländsk valuta redovisas till balansdagens valutakurser.

Orealiserade och realiserade valutakursresultat redovisas i resultaträkningen netto under kapitalavkastning.

Aktier och obligationer i utländsk valuta valutakurs-säkras genom valutaterminskontrakt i syfte att minimera valutakurseffekter i resultaträkningen. Skillnaden mellan terminskurs och avstakurs periodiseras linjärt över terminskontraktets löptid.

Redovisning av orealiserat och realiserat resultat

Vid redovisning av placeringstillgångar till verkligt värde redovisas orealiserat resultat i resultaträkningen under särskilda delposter.

Akkumulerade orealiserade vinster per balansdagen redovisas i fonden för orealiserade vinster under Eget Kapital. Fond för orealiserade vinster utgörs av positiva skillnader mellan det verkliga värdet och anskaffningsvärdet. För obligationer och andra räntebärande placer-

ingar utgörs anskaffningsvärdet av det upplupna anskaffningsvärdet.

Avsättning till eller upplösning av fond för orealiserade vinster redovisas direkt över balansräkningen som en justering mot övriga medel. Avsättning till fond för orealiserade vinster sker netto för aktier samt obligationer och andra räntebärande värdepapper, det vill säga efter kvittning av orealiserade vinster och förluster på portföljnivå. För byggnader och mark sker istället avsättning på individuell basis.

Realisationsvinster respektive -förluster definieras som skillnaden mellan försäljningspris och anskaffningsvärde. För obligationer och andra räntebärande placeringar definieras realisationsresultatet som skillnaden mellan försäljningspris och upplupet anskaffningsvärde. Realisationsresultat redovisas netto per tillgångsslag i resultaträkningen under posten kapitalavkastning.

Materiella tillgångar

Maskiner och inventarier är bokförda till det historiska anskaffningsvärdet efter avdrag för ackumulerade avskrivningar enligt plan. Inventarier skrivs årligen av med 20 procent av anskaffningsvärdet. Datautrustning skrivs årligen av med 33 procent av anskaffningsvärdet.

Försäkringstekniska avsättningar

De försäkringstekniska avsättningarna utgörs av livförsäkringsavsättning och avsättning för oreglerade skador.

Livförsäkringsavsättningarna motsvarar det förväntade kapitalvärdet av bolagets garanterade förpliktelser. Kapitalvärdet beräknas med beaktande av antaganden om framtida ränta, dödlighet och andra riskmått, driftskostnader och skatter. Dödlighetsantagandet bygger på bolagets aktuella erfarenhet och driftskostnadsantagandet utgörs av ett antagande om kostnad som är proportionell mot de försäkringstekniska avsättningarna. Det tillämpade ränteantagandet är från och med 30 juni 2003 2,55 procent efter belastning för avkastningsskatt men före avdrag för avgifter och säkerhetstillägg. Säkerhetstillägg tillämpas endast på förmånsbestämda produkter.

I livförsäkringsavsättning ingår ej värdet av beslutade pensionstillägg, allokerad återbäring och särskilda pensionsmedel. I livförsäkringsavsättning ingår inte heller AMF Pensions beräknade åtagande för personer som är under 60 år avseende pensionsbelopp enligt ”Definitiva övergångsregler för Avtalspension SAF-LO”. För dessa personer kommer tilldelning av pensionsbelopp och livförsäkringsavsättning att ske den månad då 60 års ålder uppnås.

Avsättning för oreglerade skador utgörs av pensionsbelopp, inklusive tilldelad återbäring, som förfallit till betalning men som ännu ej betalats ut. Samtliga åtaganden upptagna under försäkringstekniska avsättningar är denominerade i svenska kronor.

Försäkringsteknisk avsättning för livförsäkring för vilka försäkringstagare bär risk

Dessa försäkringstekniska avsättningar motsvaras av värdet av försäkringstagarnas fondandelar inklusive medel i svenska kronor som ej är placerat i andelar.

Premieinkomst

För premiebetalningar tillämpas kontantprincip. Premieinkomsten utgörs av årets premier samt tilldelad återbäring i form av premiereduktion och höjning av pensionsrätt.

Skatt

I årets skattekostnad ingår avkastningsskatt samt kupongskatt. Eftersom avkastningsskatten beräknas utifrån bolagets förmögenhet har ingen belastning av latent skatt skett.

Anskaffningskostnader

Enligt Finansinspektionens föreskrifter skall anskaffningskostnaderna för en produkt redovisas separat. I AMF Pension förekommer det inte några direkta anskaffningskostnader för tecknande av försäkringsavtal. Förekommande indirekta anskaffningskostnader, såsom direktreklam, administrationskostnader med mera, bedöms inte uppgå till sådant väsentligt värde för rörelsen att dessa redovisas separat.

Noter till resultat- och balansräkningar

(MSEK där inget annat anges)

NOT 1 PREMIEINKOMST	Koncernen		Moderbolaget	
	2003	2002	2003	2002
Inbetalda premier 1.) 2.)	9 100	7 407	9 100	7 407
Tilldelad återbäring	2 628	2 177	2 628	2 177
Avgiven återförsäkring	-1	-1	-1	-1
	11 727	9 583	11 727	9 583

1.) Av premie avser 1 322 (1 146) fondförsäkring och 7 778 (6 261) traditionell försäkring, därav 1 som ej är återbäringsberättigad. Av inbetald premie utgör 7 741 (7 291) periodiska premier och 1 359 (116) engångspremier. Som engångspremie räknas också den tilldelade återbäringen.

2.) Upplysningar om närstående, se not 28.

NOT 2 KAPITALAVKASTNING, INTÄKTER

	Koncernen		Moderbolaget	
	2003	2002	2003	2002
Driftsöverskott från byggnader och mark 1.)	769	852	925	830
Erhållna utdelningar 2.)	2 017	2 114	2 017	2 114
Ränteintäkter				
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	4 966	5 094	4 966	5 094
Övriga finansiella placeringstillgångar	12	25	12	25
Övriga ränteintäkter	238	283	201	247
	5 216	5 402	5 179	5 366
Återförda nedskrivningar				
Aktier & andelar	0	0	23	0
Valutakursvinster, netto	-	-	-	-
Realisationsvinster, netto				
Byggnader och mark	182	2	29	2
Aktier och andelar	-	-	-	-
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	1 677	194	1 677	194
Övriga finansiella placeringstillgångar	-	34	-	34
	1 859	230	1 706	230
Summa kapitalavkastning, intäkter	9 861	8 598	9 850	8 540

1.) Driftsöverskott i moderbolaget från byggnader och mark utgörs av hyresintäkter (inklusive resultatandel i Handelsbolagen Marievik, Närög 1 och Pukan) 1 209 (1 107) samt driftskostnader - 284 (-277).

2.) Jämförelsebeloppen för år 2002 har förändrats på grund av en omfördelning mellan erhållna utdelningar och orealiserade förluster på aktier och andelar. Föregående års totala resultat påverkas ej. Se även not 4.

**NOT 3 VÄRDEFÖRÄNDRING PÅ PLACERINGSTILLGÅNGAR FÖR VILKA
LIVFÖRSÄKRINGSTAGAREN BÄR PLACERINGSRISK**

	Koncernen		Moderbolaget	
	2003	2002	2003	2002
Orealiserade vinster på placeringstillgångar				
Aktier och andelar	531	-	531	-
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	2	5	2	5
	533	5	533	5
Orealiserade förluster på placeringstillgångar				
Aktier och andelar	-	772	-	772
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	-	-	-	-
	-	772	-	772

NOT 4 VÄRDEFÖRÄNDRING PÅ ÖVRIGA PLACERINGSTILLGÅNGAR

	Koncernen		Moderbolaget	
	2003	2002	2003	2002
Orealiserade vinster på placeringstillgångar				
Byggnader och mark	-	-	-	-
Aktier och andelar	16 133	-	16 133	-
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	-	3 208	-	3 208
	16 133	3 208	16 133	3 208
Orealiserade förluster på placeringstillgångar				
Byggnader och mark	900	1 245	765	1 065
Aktier och andelar 1.)	-	20 964	-	20 964
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	2 036	-	2 036	-
	2 936	22 209	2 801	22 029

1.) Jämförelsebeloppen för år 2002 har förändrats på grund av en omfördelning mellan erhållna utdelningar och orealiserade förluster på aktier och andelar. Föregående års totala resultat påverkas ej. Se även not 2.

NOT 5 UTBETALDA FÖRSÄKRINGSERSÄTTNINGAR

	Koncernen		Moderbolaget	
	2003	2002	2003	2002
Utbetalda ersättningar	3 886	3 698	3 886	3 698
Återköp	29	22	29	22
Driftskostnader för skadereglering	24	23	24	23
	3 939	3 743	3 939	3 743

NOT 6 ÅTERBÄRING OCH RABATTER

Under 2003 har 1 162 (1 133) MSEK betalats ut i form av återbäring till de försäkrade (pensionärerna).
Se vidare not 18. Eget kapital.

NOT 7 DRIFTSKOSTNADER

	Koncernen		Moderbolaget	
	2003	2002	2003	2002
Administrationskostnader 1.) 2.)	427	409	396	383
Specifikation av övriga driftskostnader				
Skadereglering 2.)	24	23	24	23
Kapitalförvaltning	112	110	112	110
Bolagets totala driftskostnader	563	542	532	516
varav				
personalkostnader, se not 27	172	152	160	138
lokalkostnader	33	32	33	32
avskrivningar	6	5	6	5
övrigt	352	353	333	341
Bolagets totala driftskostnader	563	542	532	516
Arvode och kostnadsersättning till revisorer				
Revisionsuppdrag				
ÖhrligsPricewaterhouseCoopers	1,8	1,8	1,8	1,8
SET Revisionsbyrå	1,2	1,3	0,9	1,0
Deloitte & Touche (av Finansinspektionen förordnad revisor)	0,3	0,3	0,2	0,3
Andra uppdrag				
ÖhrligsPricewaterhouseCoopers	-	-	-	-
SET Revisionsbyrå	-	-	-	-
	3,3	3,4	2,9	3,1

1) Posten inkluderar indirekta anskaffningskostnader såsom direktreklam, administrationskostnader med mera. Se vidare redovisningsprinciper sidan 18.

2.) Upplysningar om närstående. Se not 28.

NOT 8 KAPITALAVKASTNING, KOSTNADER

	Koncernen		Moderbolaget	
	2003	2002	2003	2002
Kapitalförvaltningskostnader	112	110	112	110
Räntekostnader				
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	588	732	588	732
Övriga finansiella placeringstillgångar	3	9	3	9
	591	741	591	741
Av- och nedskrivningar				
Övriga finansiella placeringstillgångar	1	1	1	1
Valutakursförlust, netto	203	1 031	203	1 031
Realisationsförluster, netto				
Aktier och andelar	2 751	7 859	2 751	7 859
Övriga finansiella placeringstillgångar	-	8	-	8
	2 751	7 867	2 751	7 867
Summa kapitalavkastning, kostnader	3 658	9 750	3 658	9 750

NOT 9 SKATT

	Koncernen		Moderbolaget	
	2003	2002	2003	2002
Kupongskatt	72	77	72	77
Avkastningsskatt	1 315	1 408	1 315	1 408
	1 387	1 485	1 387	1 485

NOT 10 PLACERINGSTILLGÅNGAR

Moderbolaget

	Verkligt värde	Anskaffningsvärde	Bokfört värde	Verkligt värde	Anskaffningsvärde	Bokfört värde
	2003	2003	2003	2002	2002	2002
Byggnader och mark 1.)	10 063	10 345	10 063	10 865	10 382	10 865
Placeringar i koncernföretag						
Aktier och andelar i koncernföretag	1 248	1 248	1 248	2 126	2 149	2 126
Andra finansiella placeringstillgångar						
Aktier och andelar 2.)	73 789	68 913	73 789	60 758	68 911	60 758
Obligationer och andra räntebärande värdepapper 3.)						
svenska staten	36 160	35 682	36 160	42 709	41 261	42 709
svenska noterade bostadsinstitut	12 703	12 720	12 703	4 074	4 038	4 074
övriga noterade svenska emittenter	2 566	2 518	2 566	2 956	2 873	2 956
övriga onoterade svenska emittenter	1 711	1 711	1 711	1 609	1 606	1 609
utländska stater	26 849	26 278	26 849	28 247	26 737	28 247
övriga utländska emittenter	23 770	21 546	23 770	17 090	15 876	17 090
	103 759	100 455	103 759	96 685	92 391	96 685
Övriga lån						
svenska kommunlån	149	148	148	150	150	150
STP-lån	3 697	3 649	3 649	4 074	3 998	3 998
	3 846	3 797	3 797	4 224	4 148	4 148
Övriga finansiella placeringstillgångar						
sale and lease back-avtal	155	185	155	166	195	166
repot återköpstransaktioner	8 401	8 401	8 401	10 130	10 130	10 130
investerad säkerhet för värdepapperslån	9 457	9 457	9 457	11	11	11
	18 013	18 043	18 013	10 307	10 336	10 307
Summa placeringstillgångar moderbolaget	210 718	202 801	210 669	184 965	188 317	184 889
varav efterställt						
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	2 125	2 035	2 125	189	166	189
Tillkommer i koncernen						
Byggnader och mark	1 237	1 235	1 237	2 109	1 972	2 109

1.) Förteckning över fastigheterna och taxeringsvärden lämnas på sidorna 39-40. Specifikation per fastighetskategori lämnas i not 12.

2.) Specifikation över aktieinnehavet återfinns på sidorna 35-38.

I verkligt värde för aktier och andelar ingår derivatinstrument med 274 (274) MSEK.

3.) För obligationer och andra räntebärande värdepapper definieras anskaffningsvärdet som det upplupna anskaffningsvärdet.

För innehav där bokfört värde överstiger nominellt belopp är skillnaden 6 838 (7624) MSEK och för innehav där bokfört värde understiger nominellt belopp är skillnaden 32 (165) MSEK.

I verkligt värde för obligationer och andra räntebärande värdepapper ingår derivatinstrument med 1 733 (829)MSEK .

NOT 11 DERIVATINSTRUMENT

Derivatinstrument med positiva verkliga värden

	Ränta			Valuta			Aktie		
	Verkligt värde	Bokfört värde	Nominellt belopp	Verkligt värde	Bokfört värde	Nominellt belopp	Verkligt värde	Bokfört värde	Nominellt belopp
Terminer	-	-	-434	2 206	2 206	-48 807	-	-	-
Summa	-	-	-434	2 206	2 206	-48 807	-	-	-
Varav clearat	-	-	-434	-	-	-	-	-	-

Derivatinstrument med negativa verkliga värden

	Ränta			Valuta			Aktie		
	Verkligt värde	Bokfört värde	Nominellt belopp	Verkligt värde	Bokfört värde	Nominellt belopp	Verkligt värde	Bokfört värde	Nominellt belopp
Optioner	-	-	-	-	-	-	-39	-39	-2 865
Terminer	-	-	-	-160	-160	-18 244	-	-	-
Summa	-	-	-	-160	-160	-18 244	-39	-39	-2 865
Varav clearat	-	-	-	-	-	-	-39	-39	-2 865

Derivat används för att effektivisera riskhanteringen i förvaltningen. Valutaderivat består av valutaterminer som görs för att skydda utländska innehav från valutakursfall.

NOT 12 FÖRDELNING PÅ FASTIGHETSKATEGORI

Koncernen

	Verkligt värde	Anskaffningsvärde	Verkligt värde per kvm uthyrningsbar yta 1.)	Direktavkastning 2.)
	2003	2003		%
Kontors-och affärsfastigheter				
Storstadsregioner	11 300	11 580	22 910	6,4

Specifikationen ovan avser direktägda fastigheter samt fastighet som ägs av helägt dotterbolag.

Andelen fastigheter som används i den egna verksamheten uppgår till 1,38 (1,23) procent av den totala bruksarean.

Ytvakansgraden är per 2003-12-31 11,4%

1.) Uthyrningsbar yta inklusive garage.

2.) Direktavkastning har beräknats i procent av det verkliga värdet på balansdagen.

Vid beräkning har fastigheternas innehavstid under året beaktats.

NOT 13 PLACERINGAR I KONCERNFÖRETAG - AKTIER OCH ANDELAR

	Org.nr	Antal aktier	Kapital- andel %	Eget kapital	Bokfört värde 2003	Bokfört värde 2002
HB Närög 1 1.)	916637-3374	-	99,99	-1	0	638
Fastighetsbolaget Pukan HB 2.)	916400-4492	-	99,99	220	764	830
Svalungen AB	556337-2647	1 000	100	0	0	0
Förvaltningsbolaget Marievik HB 3.)	916503-8010	-	99,99	165	405	411
HB Norrbacka Fastigheter 4.)	969621-0104	-	99,99	0	0	0
AMF Pension Fondförvaltning AB 5.)	556549-2922	10 000	100	25	79	65
Försäkringsfastigheten nr 1 AB 6.)	556286-8702					1
Fastighets AB Sjöjungfrun 6.)	556062-4651					49
Fastighets AB Klarasvalan 6.)	556002-7517					132
AMF Pension Fastighetsförvaltning AB	556552-7420	1 000	100	1	0	0
					1 248	2 126

Säte för samtliga bolag är Stockholm.

1.) Svalungen AB:s andel är 0,01 procent. I kapitalavkastningstabellen sid 34 ingår handelsbolaget i raden fastigheter.

2.) AMF Pension och Svalungen AB äger fastigheterna Trumman 2 och Vattenpasset 11 genom Fastighetsbolaget Pukan HB.

Svalungen AB:s andel är 0,01 procent. I kapitalavkastningstabellen sid 34 ingår handelsbolaget i raden fastigheter.

3.) AMF Pension och Svalungen AB äger fastigheten Marievik 15 genom Förvaltningsbolaget Marievik HB.

Svalungen AB:s andel är 0,01 procent. I kapitalavkastningstabellen sid 34 ingår handelsbolaget i raden fastigheter.

4.) HB Norrbacka Fastigheter ingår i raden specialfinansiering i kapitalavkastningstabellen sid 34.

5.) Aktieägartillskott har lämnats på sammanlagt 78 MSEK under åren 1998 till 2001. Tillskjutna medel skall återbetalas med riskjusterad uppräknig i takt med att bolagets verksamhet genererar överskott och vinstmedel finns tillgängliga. Resultatet i AMF Pension Fondförvaltning AB genererade en vinst under år 2002 på 9 MSEK. Detta belopp har återbetalats under år 2003. Samtidigt har de tidigare gjorda nedskrivningarna, från 1998 och 1999, om sammanlagt 23 MSEK återförts.

6.) Under året likviderade bolag.

Anskaffningsvärde	2003	2002
Ingående balans	2 149	2 575
Tillkommande och avgående tillgångar	-901	-426
Utgående balans	1 248	2 149
Akkumulerade nedskrivningar	2003	2002
Ingående balans	-23	-23
Årets nedskrivningar	-	-
Årets återförda nedskrivningar	23	0
Utgående balans	0	-23
Summa bokfört värde	1 248	2 126

NOT 14 PLACERINGSTILLGÅNGAR FÖR VILKA LIVFÖRSÄKRINGSTAGAREN BÄR PLACERINGSRISK

	Verkligt värde	Anskaff- nings- värde	Bokfört värde	Verkligt värde	Anskaff- nings- värde	Bokfört värde
	2003	2003	2003	2002	2002	2002
AMF Pensions Aktiefond Världen	1166	1257	1166	645	925	645
AMF Pensions Balansfond	2040	2111	2040	1188	1474	1188
AMF Pensions Europafond-Euro	168	198	168	88	140	88
AMF Pensions Räntefond-Sverige	159	152	159	99	94	99
AMF Pensions Aktiefond Sverige	587	544	587	298	383	298
AMF Pensions Aktiefond-Global	26	27	26	5	6	5
	4 146	4 289	4 146	2 323	3 022	2 323

NOT 15 ÖVRIGA FORDRINGAR

	Koncernen		Moderbolaget	
	2003	2002	2003	2002
Fordringar hos koncernbolag	-	-	5	4
Ej likviderade affärer med värdepapper	928	2	928	2
Skattefordran	17	17	17	17
Återbäring av SPP överskottsmedel	0	4	0	4
Övrigt	52	31	47	27
	997	54	997	54

NOT 16 MATERIELLA TILLGÅNGAR

	Koncernen		Moderbolaget	
	2003	2002	2003	2002
Anskaffningsvärde vid årets början	62	51	62	51
Förvärv under året	5	13	5	13
Avyttringar under året	-14	-2	-14	-2
Anskaffningsvärde vid årets slut	53	62	53	62
Ackumulerade avskrivningar enligt plan	-38	-46	-38	-46
(varav årets avskrivningar)	9	-3	9	-3
Planenligt restvärde inventarier	15	16	15	16

NOT 17 ÖVRIGA FÖRUTBETALDA KOSTNADER OCH UPPLUPNA INTÄKTER

	Koncernen		Moderbolaget	
	2003	2002	2003	2002
Förfallen, ej erhållen aktieutdelning	14	5	14	5
Fastighetsintäkter	15	13	15	13
Förskottsbetalda fakturor	3	6	3	6
Övrigt	3	3	2	2
	35	27	34	26

NOT 18 EGET KAPITAL

Koncernen	Aktiekapital	Konsoliderings- fond	Fond för realiserade vinster	Övriga medel	Årets resultat	Totalt
Ingående eget kapital enligt						
fastställd balansräkning	3	107 511	4 889	10 909	-24 268	99 044
Föregående års vinstdisposition		-13 359		-10 909	24 268	0
Under räkenskapsåret tilldelad återbäring						
Pensionstillägg/Individuell återbäring		-1 162				-1 162
Premierreduktion		-2 628				-2 628
Transaktioner med närstående 1)		-184				-184
Förändring av fond för realiserade vinster			6 113	-6 113		0
Årets resultat					9 977	9 977
Utgående balans koncernen	3	90 178	11 002	-6 113	9 977	105 047
Moderbolaget						
	Aktiekapital	Konsoliderings- fond	Fond för realiserade vinster	Övriga medel	Årets resultat	Totalt
Ingående eget kapital enligt						
fastställd balansräkning	3	107 524	4 729	10 751	-24 120	98 887
Föregående års vinstdisposition		-13 369		-10 751	24 120	0
Under räkenskapsåret tilldelad återbäring						
Pensionstillägg/Individuell återbäring		-1 162				-1 162
Premierreduktion		-2 628				-2 628
Transaktioner med närstående 1)		-184				-184
Förändring av fond för realiserade vinster			6 197	-6 197		0
Årets resultat					10 132	10 132
Utgående balans moderbolaget	3	90 181	10 926	-6 197	10 132	105 045

1) Se vidare not 28.

NOT 19 FOND FÖR OREALISERADE VINSTER

	Koncernen		Moderbolaget	
	2003	2002	2003	2002
Byggnader och mark	945	1 290	869	1 130
Aktier och andelar	8 485	-	8 485	-
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	1 572	3 599	1 572	3 599
	11 002	4 889	10 926	4 729

NOT 20 LIVFÖRSÄKRINGSAVSÄTTNING

	Koncernen		Moderbolaget	
	2003	2002	2003	2002
Ingående balans	77 460	70 529	77 460	70 529
Förändring i livförsäkringsavsättning före avgiven återförsäkring	14 083	6 932	14 083	6 932
Återförsäkrarens andel	0	-1	0	-1
	91 543	77 460	91 543	77 460

NOT 21 AVSÄTTNING FÖR OREGLERADE SKADOR

	Koncernen		Moderbolaget	
	2003	2002	2003	2002
Fastställda ersättningar	37	28	37	28
Icke fastställda ersättningar	1	3	1	3
	38	31	38	31

NOT 22 FÖRSÄKRINGSTEKNISK AVSÄTTNING FÖR LIVFÖRSÄKRINGAR FÖR VILKA FÖRSÄKRINGSTAGAREN BÄR RISK

	Koncernen		Moderbolaget	
	2003	2002	2003	2002
Ingående balans	2 334	1 977	2 334	-
Under året mottaget försäkringsbestånd 1)		-		2 751
<i>Avgår förändring före fusionstillfället</i>		-		-774
Årets förändring i livförsäkringsavsättning för vilka försäkringstagarna bär placeringsrisken	1 839	357	1 839	357
	4 173	2 334	4 173	2 334

1) 2 751 Mkr avser beståndsöverlåtelse från AMF Fondförsäkringsaktiebolag i samband med fusionen per 2002-05-31.

NOT 23 ÖVRIGA SKULDER

	Koncernen		Moderbolaget	
	2003	2002	2003	2002
Skatter och avgifter	238	239	231	230
Äkta återköpstransaktioner	8 401	10 124	8 401	10 124
Ej likviderade värdepappersaffär	0	707	0	707
Erhållna säkerheter för utlånade värdepapper	9 457	11	9 457	11
Skulder till koncernföretag	-	-	11	194
Leverantörsskulder	51	44	32	40
Andra skulder	43	66	41	60
	18 190	11 191	18 173	11 366

NOT 24 UPPLUPNA KOSTNADER OCH FÖRUTBETALDA INTÄKTER

	Koncernen		Moderbolaget	
	2003	2002	2003	2002
Personalkostnader	25	18	25	18
Fastighetskostnader	17	8	17	8
Förskottsbetalda hyror	56	75	56	75
Övrigt	30	66	14	30
	128	167	112	131

**NOT 25 PANTER OCH DÄRMED JÄMFÖRLIGA SÄKERHETER STÄLLDA FÖR EGNA SKULDER OCH SÅSOM AVSÄTTNINGAR
REDOVISADE FÖRPLIKTELSE, VARJE SLAG FÖR SIG**

	Koncernen		Moderbolaget	
	2003	2002	2003	2002
Tillgångar för vilka försäkringstagarna har förmånsrätt				
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	68 700	58 125	68 700	58 125
Aktier exkl. fastighetsaktier	22 900	19 375	22 900	19 375
	91 600	77 500	91 600	77 500
Ovanstående specifikation avser tillgångar värderade till verkligt värde intagna i skuldämningsregistret enligt Finansinspektionens föreskrift FFFS 1996:30.				
Ställd säkerhet avseende äkta återköpsransaktioner				
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	8 173	10 867	8 173	10 867
Utlånade värdepapper där säkerhet erhållits i form av kontanter				
Utlånade aktier och obligationer	9 090	10	9 090	10
Summa för egna skulder ställda pantar	108 863	88 377	108 863	88 377

NOT 26 ÖVRIGA STÄLLDA PANTER OCH JÄMFÖRLIGA SÄKERHETER, VARJE SLAG FÖR SIG

	Koncernen		Moderbolaget	
	2003	2002	2003	2002
Ställd marginalsäkerhet till OM				
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	695	696	695	696
Ställd säkerhet till JP Morgan avseende derivathandel				
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	333	110	333	110
Ställd säkerhet till Nordpool(elbörs) avseende fastighetsbeståndets elförsörjning				
Kassa och bank	2	5	2	5
	1 030	811	1 030	811
Utlånade aktier och obligationer där säkerhet erhållits i form av värdepapper	3 535	10 427	3 535	10 427
Erhållna säkerheter för utlånade värdepapper	-3 692	-11 111	-3 692	-11 111

NOT 27 PERSONAL

Koncernen

Moderbolaget

	2003	2002	2003	2002
Löner och andra ersättningar under året, kronor				
Styrelseledamöter och ledande befattningshavare, se specifikation nedan	11,0	10,3	9,9	9,3
övriga anställda	83,8	75,6	76,1	67,8
	94,8	85,9	86,0	77,1
Sociala kostnader	62,9	51,5	58,0	46,9
varav pensionspremie inkl löneskatt				
VD och ledande befattningshavare, se specifikation nedan	10,1	5,1	9,9	4,9
varav pensionspremie inkl. löneskatt, övriga anställda	21,2	17,8	19,4	16,3

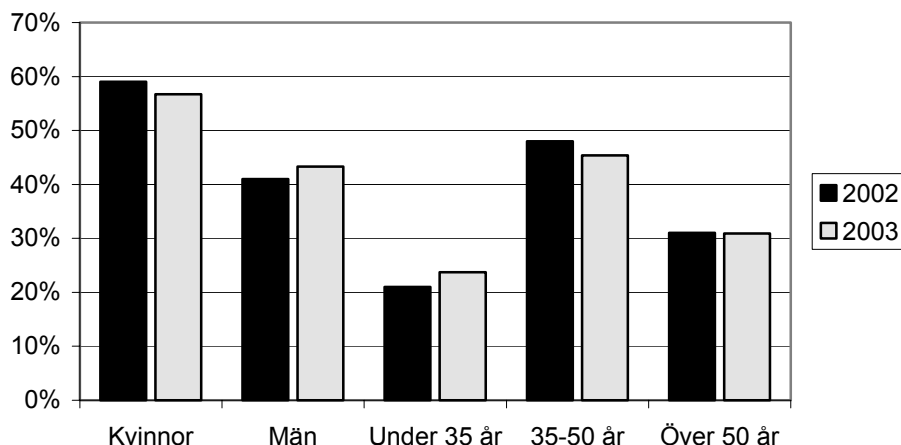
Medelantalet anställda, ålder, kön och utbildningskostnader i koncernen

Medelantalet anställda har beräknats med utgångspunkt från antalet arbetstimmar, betald tid, relaterat till en årsarbetstid på 1896 timmar.

Medelantalet anställda uppgick till 168 (160) varav 57 (59) procent kvinnor. Personalens ålder fördelar sig enligt följande:

24 (21) procent under 35 år, 45 (48) procent mellan 35-50 år och 31 (31) procent över 50 år.

Utbildningskostnaderna under 2003 uppgick till 2,7 (3,3) MSEK.

Köns- och åldersstruktur 2002-2003, procent**Sjukfrånvaro i koncernen**

Sjukfrånvaron har under sista halvåret 2003 fördelat sig enligt tabell nedan.

Sjukfrånvaron anges som procent av den totalt schemalagda arbetstiden.

Sjukfrånvaro 1 juli t o m 31 december 2003

	Totalt	Kvinnor	Män	-29	30-49 år	50 år -	Andel frånvaro 60 dagar eller längre
Sjukfrånvaro	4%	6%	2%	1%	3%	6%	42%

Av tabellen framgår att 42 % av den totala sjukfrånvaron är långtidsfrånvaro längre än 60 dagar.

Ersättning till ledande befattningshavare i koncernen

Principer

Till styrelsens ordförande och ledamöter utgår arvode enligt bolagsstämans beslut.

Ersättning till verkställande direktören och ledande befattningshavare utgörs av grundlön, rörlig ersättning samt pension. Med ledande befattningshavare i moderbolaget avses två vice verkställande direktörer samt ytterligare en direktör i bolagets affärsledning.

Rörlig ersättning till verkställande direktören i AMF Pension är maximerad till fyra månadslöner. För andra ledande befattningshavare i AMF Pension är den rörliga ersättningen maximerad till sju respektive tio månadslöner. För verkställande direktör i AMF Pension Fondförvaltning AB är den rörliga ersättningen maximerad till sju månadslöner. Rörliga ersättningar till verkställande direktör, i moderbolag och dotterbolag, och andra ledande befattningshavare i moderbolaget baseras på individuella villkor relaterade till ekonomiska resultat och uppsatta verksamhetsmål. Rörlig ersättning till verkställande direktörer och ledande befattningshavare är inte tjänstepensionsgrundande. För ytterligare redogörelse av rörlig ersättning i koncernen se nedan.

Pensionsförmåner och övriga ersättningar till verkställande direktörerna och andra ledande befattningshavare utgår som en del av den totala ersättningen.

Nedan redovisas ersättningar och förmåner till ledande befattningshavare i såväl moderbolaget AMF Pension som dotterbolaget AMF Pension Fondförvaltning AB.

Ersättningar och övriga förmåner under 2003 i moderbolaget, Tkr

	Grundlön/ styrelsearvode	Rörlig ersättning	Övriga förmåner	Pensionskostnad inkl löneskatt	Övrig ersättning
<u>Styrelsens ordförande:</u>					
Olof Ljunggren	100				30
Göran Tunhammar	150				30
<u>Övriga styrelseledamöter:</u>					
Lennart Nilsson	70				30
Jan Herin	70				30
Dan Andersson	70				36
Hans Gidhagen	70				
Ulla Lindqvist	70				
Wanja Lundby-Wedin	70				
Ebba Lindsö	41				
Erland Olauson	11				
Håkan Meijer	59				24
<u>Verkställande direktör:</u>					
Christer Elmehagen,	3 001	577	105	3 369	
Andra ledande befattningshavare (3 personer)	4 501	1 776	136	6 541	

Kommentar till tabellen:

- Vid 2003 års ordinarie bolagsstämma avgick Olof Ljunggren som ordförande och som ny ordförande valdes Göran Tunhammar. I redovisade arvoden för Göran Tunhammar ingår även arvoden för tidigare uppdrag som ordinarie styrelseledamot.
- Under 2003 har Håkan Meijer lämnat styrelsen och ledamöterna Ebba Lindsö och Erland Olauson har valts som nya ledamöter.
- Övrig ersättning avser arvoden för uppdrag i bolagets finansutskott.
- Rörlig ersättning för verkställande direktören är utbetald och kostnadsförd 2003 men intjänad 2002.
- Rörlig ersättning för andra ledande befattningshavare är utbetald och kostnadsförd 2003 men intjänad 2002. I ovan redovisat belopp ingår även rörlig ersättning som reserverats 2003 men som kommer att utbetalas under 2004 och 2005.
- Övriga förmåner avser tjänstebil.
- Pensionskostnad avser den kostnad som påverkat årets resultat. I ovan redovisade pensionskostnader ingår kompletterande engångspremier som betalats för en person i ledande befattning.
- Fördelningen mellan kvinnor och män bland styrelseledamöter uppgår under 2003 till 30 procent kvinnor och 70 procent män vilket kan jämföras med 20 procent kvinnor och 80 procent män under 2002.
- Fördelningen bland VD och andra ledande befattningshavare uppgår under 2003 till 25 procent kvinnor och 75 procent män. Ingen förändring mot 2002.

Ersättningar och övriga förmåner under 2003 i AMF Pension Fondförvaltning AB, Tkr

	Grundlön/Styrelse- arvoden	Rörlig ersättning	Övriga förmåner	Pensionskostnader inkl löneskatt	Övrig ersättning
<u>Styrelsens ordförande:</u> Christer Elmehagen					
<u>Övriga styrelseledamöter:</u>					
Gösta Larsson	40				
Tommy Adamsson	40				
Eddie Dahlberg	40				
Dan Andersson	40				
Cecilia Stegö	40				
Erland Olauson	4				
Håkan Meijer	36				
<u>Verkställande direktör:</u> Fredrik Nordström	693	174		190	

Kommentarer till tabellen:

- Till styrelsens ordförande utgår inga arvoden.
- Under 2003 har Håkan Meijer lämnat styrelsen och ersatts av Erland Olauson.
- Verkställande direktören har även erhållit ersättning av moderbolaget till följd av ett tillikaanställningsavtal. Av koncernens totalt utbetalda ersättning till verkställande direktören kostnadsförs 85 % i AMF Pension Fondförvaltning AB och resterande i moderbolaget.
- Rörlig ersättning för verkställande direktör har betalats ut och kostnadsförts 2003 men är intjänad 2001 och 2002.
- Pensionskostnad avser den kostnad som påverkat årets resultat.

Rörlig ersättning

Inom koncernen tillämpas två alternativa belöningsprogram som inbegriper både ledande befattningshavare och medarbetare. Ett program har under 2003 startats inom enhet Försäljning och omfattar säljande personal. Programmet löper under tre år men tillämpas ett år i taget. Den rörliga ersättning som enligt detta program intjänas under ett verksamhetsår utbetalas under de två nästföljande åren med vardera 50 %. Villkoren i programmet utgörs av premieinflöde samt i förväg uppsatta verksamhetsmål. Taket för de som omfattas av programmet är satt från en till sju månadslöner. I bokslutet görs en kollektiv reservering av de medel som kommer att utfalla till betalning under de två följande räkenskapsåren.

Ett treårigt belöningsprogram finns även inom enhet Kapitalförvaltning där principerna för intjänande och utbetalning är detsamma som för enhet Försäljning. Det nu löpande programmet startades 2002. Villkoren för Kapitalförvaltnings program är relaterade till AMF Pensions relativa resultat gentemot konkurrenter, ett index samt personliga mål. Taket för de som omfattas av detta program är satt från en till tio månadslöner. I bokslutet görs en kollektiv reservuppskattning av det som under aktuellt år intjänats. Den individuella slutberäkningen av intjänandet görs när konkurrerande aktörer avlämnar sina respektive årsredovisningar och AMF Pensions relativa resultat kan avgöras.

De båda belöningsprogrammets resultatpåverkan för 2003 uppgick till 6,9 Mkr exklusive arbetsgivaravgifter. Under 2003 har utbetalning av rörlig ersättning som intjänats och kostnadsförts under 2001 och 2002 gjorts med 2,8 Mkr.

Den rörliga ersättning som utfaller i de olika belöningsprogrammen är inte tjänstepensionsgrundande.

Pensioner

För verkställande direktören i AMF Pension har under året tidpunkten för pensionering ändrats från 30 juni 2006 till 31 december 2008. Verkställande direktörens pensionsförmåner under de fem första åren tillförsäkras genom en premiebestämd pension där basis för premien är pensionsförmåner motsvarande 70 % av lönen. För en person i ledande befattning föreligger pensionsutfästelse som ger möjlighet till pension från 60 års ålder. Pensionen utgör 70 procent av lönen i fem år. Av övriga personer i ledande befattningar i AMF Pension utgår pensionsåldern från 62 år, men följer i övrigt försäkringsbranschens pensionsplan. Verkställande direktören i AMF Pension Fondförvaltning har pensionsålder 65 år och villkoren följer försäkringsbranschens pensionsplan.

Avtal om ytterligare ersättningar

Villkoren för uppsägning från företags sida av verkställande direktör i AMF Pension har ändrats från 24 till 12 månadslöner i avgångsvederlag. Utöver avgångsvederlag äger verkställande direktören rätt till 12 månaders uppsägningslön. Andra ledande befattningshavare i AMF Pension äger rätt till avgångsvederlag motsvarande 12 månadslöner och uppsägningslön på 12 månader. Verkställande direktören i AMF Pension Fondförvaltning AB har vid uppsägning från företags sida uppsägningslön på 12 månader.

Lån till ledande befattningshavare

Inga lån finns till ledande befattningshavare.

Ersättningskommitté

Bolagsstämman har utsett styrelsens ordförande, Göran Tunhammar, att tillsammans med ledamöterna Erland Olauson och Lennart Nilsson utgöra ersättningskommitté i AMF Pension. Kommittén har ersatt ett tidigare informellt styrelseutskott. Ersättningskommitténs uppgift är att fastställa ersättningar och förmåner åt VD samt att gemensamt med VD, inför behandling i styrelsen, bereda principiella frågor rörande olika former för ersättningar och förmåner till bolagets anställda.

NOT 28 UPPLYSNINGAR OM NÄRSTÅENDE

Denna not innehåller en beskrivning av de transaktioner som sker mellan AMF Pension och kretsen av närstående bolag. De bolag som avses är FORA Försäkringscentral och AFA-gruppen, vilka ägs av samma parter som AMF Pension, nämligen Svenskt Näringsliv och Landsorganisationen (LO).

Följande transaktioner har skett under 2003:

Från eget kapital har sammanlagt 184 miljoner kronor utbetalats.

- FORA Försäkringscentral för kollektivavtalparternas informationsverksamhet, 73 miljoner kronor.
- FORA Försäkringscentral för kollektivavtalad garanti i Avtalspension SAF – LO, 111 miljoner kronor.

Samtliga utbetalningar har tidigare reserverats i balansräkningens konsolideringsfond under Särskilda pensionsmedel, se vidare sid 6.

Övriga transaktioner:

- Premieuppbörd för Avtalspension SAF – LO administreras av FORA. Premieinbetalningarna från FORA till AMF Pension uppgick till 5 018 miljoner kronor.
- Ersättning till FORA på 23 miljoner kronor för övriga administrativa tjänster i Avtalspension SAF – LO. Ersättningen har belastat årets administrationskostnader.
- Ersättning från AFA för utförda administrativa tjänster till ett belopp av 3 miljoner kronor. Ersättningen har påverkat årets administrations- och skaderegleringskostnad.

Revisionsberättelse

Till bolagsstämman i Arbetsmarknadsförsäkringar, pensionsförsäkringsaktiebolag, org nr 502033-2259.

Vi har granskat årsredovisningen, koncernredovisningen och bokföringen samt styrelsens och verkställande direktörens förvaltning i Arbetsmarknadsförsäkringar, pensionsförsäkringsaktiebolag för år 2003. Det är styrelsen och verkställande direktören som har ansvaret för räkenskapshandlingarna och förvaltningen. Vårt ansvar är att uttala oss om årsredovisningen, koncernredovisningen och förvaltningen på grundval av vår revision.

Revisionen har utförts i enlighet med god revisionssed i Sverige. Det innebär att vi planerat och genomfört revisionen för att i rimlig grad försäkra oss om att årsredovisningen och koncernredovisningen inte innehåller väsentliga fel. En revision innefattar att granska ett urval av underlagen för belopp och annan information i räkenskapshandlingarna. I en revision ingår också att pröva redovisningsprinciperna och styrelsens och verkställande direktörens tillämpning av dem samt att bedöma den samlade informationen i årsredovisningen och koncernredovisningen. Som underlag för vårt uttalande om ansvarsfrihet har vi granskat väsentliga beslut, åtgärder och förhållanden i bolaget för att kunna bedöma om någon styrelseledamot eller verkställande direktören är ersättningsskyldig mot bolaget. Vi har även granskat om styrelseledamot eller verkställande direktören på annat sätt handlat i strid med Försäkringsrörelselagen, lagen om årsredovisning i försäkringsföretag eller bolagsordningen. Vi anser att vår revision ger oss rimlig grund för våra uttalanden nedan.

Årsredovisningen och koncernredovisningen har upprättats i enlighet med lagen om årsredovisning i försäkringsföretag och ger därmed en rättvisande bild av bolagets och koncernens resultat och ställning i enlighet med god redovisningssed i Sverige.

Vi tillstyrker att bolagsstämman fastställer resultaträkningen och balansräkningen för moderbolaget och koncernen, disponerar vinsten i moderbolaget enligt förslaget i förvaltningsberättelsen och beviljar styrelsens ledamöter och verkställande direktören ansvarsfrihet för räkenskapsåret.

Stockholm den 2 mars 2004

Öhrlings PricewaterhouseCoopers

Matts Edin

Auktoriserad revisor

SET Revisionsbyrå

Anders Engström

Auktoriserad revisor

Lena Hedlund

Auktoriserad revisor

av Finansinspektionen

förordnad revisor

Kapitalavkastningstabell

2003-12-31

	Ingående marknadsvärde		Netto- placering	Värdetförändring		Utgående marknadsvärde		Direktavkastning		Totalavkastning		5-årsnitt		
	MSEK	%		MSEK	MSEK	1.)		MSEK	%	MSEK	%	MSEK	%	Direktav- kastning
			%			%	%							%
Obligationer, penningmark- nadsinstrument och reverslån	98 910	55,9	8 757	276	0,3	107 943	54,9	5 130	4,9	5 406	5,2	5,5	5,3	
STP-lån	4 074	2,3	-355	-22	-0,6	3 697	1,9	186	4,9	164	4,3	5,3	4,7	
Svenska aktier	33 200	18,8	204	7 829	24,3	41 233	20,9	1 266	3,9	9 095	28,2	2,8	10,5	
Utländska aktier	27 558	15,6	1 023	3 975	15,1	32 555	16,5	556	2,1	4 531	17,2	1,4	2,9	
Fastigheter ²⁾	12 983	7,3	-958	-719	-5,9	11 306	5,7	769	6,3	50	0,4	6,0	7,9	
Special- finansiering ³⁾	166	0,1	-10	-1	-0,6	155	0,1	12	7,6	11	7,0	9,9	7,2	
Summa														
placeringar	176 891	100	8 661	11 338	6,4	196 889	100	7 919	4,4	19 257	10,8	4,0	5,9	
Övrigt	-110		-123			-233		-59		-59				
TOTALT	176 781		8 538	11 338	6,4	196 656		7 860	4,4	19 198	10,8	4,0	5,9	

¹⁾ Tidsviktad per månad.

²⁾ Inklusivt aktier och andelar i onoterade fastighetsbolag samt helägt fastighetsdotterbolag.

³⁾ Omfattar lån och andelar.

Kapitalavkastningstabellen är uppställd i enlighet med rekommendation 1/93 från Försäkringsbranschens Redovisningsnämnd.

Driftskostnadsanalys

DRIFTSKOSTNADSANALYS FÖR BRANSCHEN UNDER ÅREN 1999-2003

Administrationskostnadsprocent

för sparprodukter, traditionell försäkring	1999	2000	2001	2002	2003
AMF Pension	0,18	0,19	0,16	0,19	0,21
LF Liv	0,80	0,90	1,00	1,20	
Skandia Liv	0,80	0,71	0,79	0,89	
SEB Trygg Liv Nya	1,20	1,30	1,60	1,50	
Folksam	1,10	1,20	1,20	1,30	
SPP Liv	1,00	1,00	1,40	1,70	

Svenska aktier

Namn	2003-12-31		Namn	Antal	Marknads- värde TSEK
	Antal	Marknads- värde TSEK			
Addtech, B	800 000	31 120	Svolder, A	20 000	916
Assa Abloy B	8 860 000	757 530	Svolder, B	1 171 200	53 641
Audiodev B	230 000	12 535	Tele2, B	5 300 000	2 035 200
Ballingslöv	300 000	23 550	Teleca, B	305 800	10 397
Bergman & Beving, B	800 000	36 640	Telelogic	3 600 000	41 400
Capio	2 500 000	145 000	TeliaSonera	54 955 000	2 066 308
Drott B	5 317 000	725 771	Volvo, A	4 035 000	851 385
Electrolux, B	12 210 000	1 929 180	Volvo, B	1 500 000	330 000
Eniro	1 877 500	129 548	Wihborgs Fastigheter, B	3 485 000	322 363
Ericsson, B	92 000 000	1 186 800	Summa:		41 265 138
Finnveden, B	1 278 750	55 242	Utställda köpoptioner		
FöreningsSparbanken, A	16 770 000	2 372 955	Assa Abloy B FEB04 C85	-200 000	-820
Gambro A	10 890 000	647 955	Electrolux B FEB 04 C170	-300 000	-450
Gambro B	2 265 000	134 768	Electrolux B FEB 04 C180	-510 000	-153
Hennes & Mauritz, B	13 138 100	2 246 615	Electrolux B JAN 04 C170	-500 000	-75
Holmen B	2 750 600	702 778	Electrolux B JAN 04 C190	-100 000	-3
Industrivärden, A	6 850 000	828 850	Electrolux B JAN 04 C 200	-500 000	-15
Industrivärden, C	17 205 100	1 866 753	FöreningsSparbanken A JAN 04 C130	-500 000	-5 850
Investor, A	2 600 000	179 400	FöreningsSparbanken A JAN 04 C140	-300 000	-975
Investor, B	28 970 000	2 013 415	Gambro B APR 04 C70	-200 000	-90
Karlshamns	888 600	83 973	Hennes & Mauritz B JAN 04 C180	-500 000	-240
Lagercrantz, B	800 000	18 000	Hennes & Mauritz B JAN 04 C190	-400 000	-16
Lundbergföretagen, B	1 204 200	279 977	Hennes & Mauritz B JAN 04 C200	-1 000 000	-20
MTG B	3 150 000	477 225	Modern Times Group FEB04 C190	-100 000	-15
Munters	1 300 000	226 200	Modern Times Group FEB04 C200	-100 000	-5
Nokia SDB	2 800 000	348 600	Nordea MAR 04 C55	-3 500 000	-6 475
New Wave Group, B	590 000	88 500	Nokia FEB 04 C150	-300 000	-111
Nordea	61 000 000	3 294 000	Sandvik APR 04 C270	-250 000	-750
OM HEX	4 090 000	366 055	Sandvik FEB 04 C260	-500 000	-1 000
Pfizer	2 870 000	729 583	SCA B APR 04 C330	-200 000	-200
Ratos Förvaltning, B	2 029 700	229 356	SCA B FEB 04 C310	-500 000	-1 000
SAAB, B	3 375 000	367 875	SCA B FEB 04 C330	-400 000	-60
Sandvik	6 600 000	1 636 800	Svenska Handelsbanken A MAR 04 C150	-42 000	-155
Sapa	1 999 000	352 824	Skanska B JAN 04 C55	-200 000	-1 740
SCA, A	154 124	45 312	Skanska B JAN 04 C60	-500 000	-1 950
SCA, B	13 885 000	4 082 190	SSAB A APR04 C125	-250 000	-2 188
Scania, A	441 000	89 082	TELE2B FEB04 C410	-500 000	-1 500
Scania, B	800 000	162 400	TELE2B FEB04 C430	-230 000	-184
SEB A	7 455 000	790 230	TeliaSonera JAN 04 C37,5	-2 500 000	-2 250
Seco Tools, B	1 000 000	275 000	TeliaSonera JAN 04 C40	-3 000 000	-540
Sectra, B	635 100	36 518	TeliaSonera MAR 04 C40	-2 500 000	-2 250
Skanska, B	27 600 000	1 752 600	Volvo B JAN 04 C240	-200 000	-46
Svenska Handelsbanken, A	19 750 000	2 903 250	Volvo B MAR 04 C240	-300 000	-720
Svenska Handelsbanken, B	2 890 400	411 882	Summa:		-31 846
SSAB, A	3 733 000	479 691	Totalt svenska aktier		41 233 292

Utländska aktier och fonder

Namn	2003-12-31		Namn	Antal	Marknads- värde TSEK
	Antal	Marknads- värde TSEK			
Frankrike			Finmeccanica	11 800 000	66 506
Aventis	485 634	230 954	Ass Generali	2 467 600	470 304
Axa	1 116 930	172 025	RAS	2 503 811	306 775
BNP Paribas	839 460	380 329	Saipem	1 672 887	97 458
Credit Agricole	466 058	80 071	Seat-Pagine	62 645	429
France Telecom	559 000	114 963	Telecom Italia Media	23 762	85
Lafarge	575 786	368 935	Telecom Italia Spa	14 972 998	319 346
LVMH	192 553	100 835	Summa:		1 938 422
Peugeot	587 088	215 263	Japan		
Remy Cointreau	137 245	32 386	East Japan Railway	205	6 951
Schneider Electric	303 300	142 864	Chugai Pharmaceutical	221 600	22 927
Societe d'Emboutissage de Bourgogne	37 824	33 985	Fujitsu	235 000	9 972
STMicroelectronics	739 000	144 201	Nissan Motor	1 850 000	152 030
Suez	593 410	85 794	OPALS, MSCI Japan	169 000	600 161
Thales	359 318	86 908	Rohm	27 000	22 768
Total Fina Elf	253 452	339 061	Sony	122 000	30 389
Vinci	191 164	112 773	Takeda Chemical	60 000	17 120
Vivendi Universal	511 000	89 369	Summa:		862 318
Summa:		2 730 716	Norge		
Holland			Statoil	3 179 000	257 008
ABN Amro	400 833	67 483	Summa:		257 008
ASML Holding	517 500	73 832	Schweiz		
DSM	269 500	95 464	Baloise Holding	84 365	25 351
Fortis	200 000	28 988	Clariant	648 951	68 904
ING Group	927 346	155 619	Credit Suisse	731 742	192 639
Koninklijke KPN	1 170 000	64 986	Micronas	100 742	31 034
Philips Electronics	1 023 513	215 045	Novartis	996 148	325 417
Royal Dutch	914 000	346 742	Schindler Holding	97 129	170 657
Unilever	125 000	58 822	Swatch Group, B	172 630	149 145
Summa:		1 106 981	Swiss Reinsurance	260 939	126 763
Hongkong			Syngenta	122 607	59 419
HSBC Holding	1 331 370	151 154	UBS	485 501	239 244
Johnson Electric Holdings	3 711 000	34 050	Valora Holding	24 534	43 963
Summa		185 204	Summa:		1 432 536
Italien			Storbritannien		
Alleanza	537 900	42 375	Aviva	1 963 351	123 981
Banca Intesa	2 156 053	60 660	Barclays Bank	3 621 583	232 426
Banca Nazionale del Lavoro	1 250 000	21 498	Billiton	2 178 663	136 946
Campari	107 953	37 682	Boots	1 182 945	105 288
Credito Italian	7 571 250	294 101	Diageo	1 175 780	111 314
ENI	1 629 200	221 203	Exel	495 402	47 124
			GlaxoSmithkline	2 280 000	375 909

Fortsättning utländska aktier och fonder

Namn	Antal	Marknads- värde TSEK	Namn	Antal	Marknads- värde TSEK
Hanson	3 431 588	181 335	Schering	403 500	147 033
HBOS	700 000	65 234	Siemens	1 291 650	744 394
Land Securities	703 839	89 934	Summa:		4 077 992
Next	500 000	72 325	USA		
Royal Bank of Scotland Group	2 491 219	528 178	Abbott Laboratories	209 900	70 380
Scottish Power	3 323 149	159 339	Agilent	671 500	141 277
Shell Transport & Trading	10 043 793	537 535	American International Group	920 000	438 752
Smiths Group	1 970 000	167 728	Alcoa	855 000	233 775
Unilever	4 503 778	302 096	Amdocs	450 000	72 788
Vodafone Group	21 033 613	375 234	Applied Materials	873 000	140 957
Whitbread	597 087	55 758	AT&T	100 000	14 606
Summa:		3 667 684	AT&T Wireless	1 660 000	95 434
Spanien			Boston Properties	613 000	212 553
Antena 3	1 744	553	Brinker	150 400	35 885
Grupo Ferrovial	53 000	13 363	Bristol-Myers	450 000	92 604
Inditex	145 000	21 187	Cavco Industries	11 830	2 043
Prisa	85 000	8 872	Centex	286 600	221 993
Telefonica	515 730	54 483	ChevronTexaco	450 000	279 721
Summa:		98 458	Citigroup	1 961 666	685 131
Sydkorea			Colgate-Palmolive	1 091 800	393 184
Korea Electric Power	500 000	64 616	Comcast	1 936 100	456 792
Kookmin Bank	610 462	164 603	ConocoPhillips	655 200	309 121
Korea Telecom	229 000	61 678	CVS	1 420 000	369 050
Samsung Electronics	194 210	528 939	Dell	250 000	61 124
Samsung SDI	95 000	80 604	Dominion Resources	720 000	330 679
SK Telecom	87 800	105 513	Duke Energy	880 000	129 487
Summa:		1 005 953	Dupont (E.I.) de nemours	810 000	267 456
Tyskland			Emerson Electric	813 600	379 053
Allianz	256 000	232 526	Fannie Mae	654 000	353 212
BASF	1 129 000	456 792	Franklin Resources	1 240 000	464 488
Hypovereinsbank	1 124 000	187 090	General Electric	1 000 000	222 910
BMW	872 500	291 010	Gen-Probe	43 000	11 284
Depfa Deutsche Pfandbriefbank	188 770	171 495	General Dynamics	360 000	234 138
Deutsche Börse	156 606	61 614	Goldman Sachs	221 000	156 997
Deutsche Bank	304 700	181 686	Halliburton	2 250 000	420 925
Deutsche Post World Net	700 000	103 872	Hilton Hotels	1 293 100	159 382
E.ON	1 009 600	474 089	Home Depot	100 000	25 536
Heidelberger Druckmaschinen	468 666	130 796	IBM	150 000	100 029
Henkel, pref	199 600	112 315	Ingersoll-Rand	850 000	415 154
Hornbach Holding, pref	106 702	60 041	Intel	1 610 000	371 281
Karstadtquelle	270 348	48 091	Johnson & Johnson	1 160 000	431 183
Man	636 265	138 879	Kellogg	534 500	146 451
Muenchener Rueckversicherung, NPV	261 491	228 116	Liberty Media Group	4 264 000	364 794
SAP, pref	255 000	308 153	Lowe's	1 000 000	398 548
			Lubrizol	560 000	131 035

Fortsättning utländska aktier och fonder

Namn	Antal	Marknads- värde TSEK
Manpower	1 244 600	421 614
McDonald's	1 830 000	326 947
Medco Health Solutions	41 004	10 028
Medtronic	720 000	251 830
Merck & Co	342 000	113 689
Merrill Lynch	1 105 900	466 695
Metlife	346 500	83 945
Microsoft	1 750 000	344 637
Monsanto	291 702	60 406
Motorola	1 400 000	141 028
Pfizer	1 250 000	317 762
The Walt Disney	595 000	99 880
Transocean Sedco Forex	875 000	151 164
Travelers, A	71 791	8 668
Travelers, B	147 498	18 010
Tyco	1 050 000	200 209
Walmart	250 000	95 428
Washington Mutual	1 338 400	386 363
Wyeth	860 000	262 679
Summa:		13 602 174

Andelar i fonder

Namn	Antal	Marknads- värde TSEK
Brandywine Fund	4 275 031	739 166
AMF Pension Europafond - Euro	532 697	53 073
AMF Pension Aktiefond - Global	514 287	33 341
FPK European Financial Fund	108 547	24 589
FPK Far East Financial Fund	20 586	20 351
Tracker Fund of Hongkong	34 435 500	406 914
Summa:		1 277 434
Konvertibel		
Axa 0% Convertible 20041221	43 870	6 370
Summa:		6 370
Utställda köpoptioner		
Syngenta MAR 04 C90	-50 000	-262
BASF JAN 04 C46	-150 000	-300
E.ON MAR 04 C55	-150 000	-1 062
Schering MAR 04 C46	-60 000	-82
Aventis MAR 04 C50	-80 000	-3 042
Total MAR 04 C150	-30 000	-1 416
Generali MAR 04 C23	-200 000	-254
Koninklijke KPN FEB 04 C7	-100 000	-36
Royal Dutch JAN 04 C42	-150 000	-504
Summa:		-6 958
Valutaterminer*		313 103
Totalt Utländska aktier och fonder		32 555 395

*) Avser orealiserat resultat som uppstått då utestående valuta-terminer vid periodens utgång har marknadsvärderats.

Fastigheter

Kommun Gatuadress	Fastighets- beteckning tomträtt (t)	Bygg- nadsår	Taxerings- värde TSEK	Uthyrnings- bar yta, Kvm	Kommersi- ella lokaler %-andel	Amn
Göteborg						
Johan Willins gata 2-6	Gårda 13:6	1999	235 800	24 839	100	
Götgatan 9-11, Köpmansgatan 28-34	Nordstaden 8:26	1972	357 630	20 425	100	
Fabrikgatan 10	Gårda 18:21	1989	29 344	3 730	100	
Kungsportsavenyn 16	Lorensberg 53:1	1896	33 012	2 200	100	
Stockholm						
Borgarfjordsgatan 12-14	Reykjavik 2 (t)	1987	175 360	15 078	100	
Sveavägen 64	Adonis 2	1981	50 232	2 537	100	
Adolf Fredriks Kyrkogata 2	Moraset 24	1985	127 920	6 329	100	
Årstaängsvägen 29, 29A-D	Marievik 24	1992	155 648	10 235	100	
Klara Södra Kyrkogata 16-18	Svalan 9	1994	393 120	11 064	100	¹⁾
Tegnérgatan 23-27	Adonis 16	1965	193 440	9 411	100	
Sergels Torg 12	Stigbygelin 5	1963	563 160	16 270	100	
Tegeluddsvägen 96-100	Stettin 6	1981	360 360	26 941	100	
Kapellgränd 5-15	Pelarbacken Mindre 23	1960	332 280	20 889	100	
Sveavägen 166-186	Ormträsket 10	1962	334 464	20 665	100	
Gjörwellsg. 22-28, Rålambsv. 7-13	Trängkåren 6	1959	709 800	44 600	100	
Sandhamngatan 39	Tegeludden 3	1947	65 208	6 437	100	
Birger Jarlsgatan 53	Såpsjudaren 14	1929	94 224	3 292	100	
Katarina Bangata 79	Gurkan 1	1991	73 320	5 166	100	
Hamngatan 37, Malmkillnadsgatan 32	Trollhättan 29 (t)	1976	492 960	11 647	100	
Regeringsgatan 23-29	Trollhättan 30 (t)	1976	887 640	22 650	100	
Jakobsgatan 10, Regeringsgatan 13-19	Trollhättan 31 (t)	1976	769 080	21 239	100	
Brunkebergstorg 2, Jakobsgatan 12	Trollhättan 32 (t)	1976	216 840	7 368	100	
Brunkebergstorg 4-10	Trollhättan 33 (t)	1976	901 680	26 133	100	
Junohällsvägen 1, Segelbåtsvägen 9-11	Ångtvätten 22	1951	303 576	36 508	100	
Danderyd						
Vendevägen 85A-B, 87-91	Trekanten 4	1975	334 848	39 028	100	
Summa			8 190 946	414 680		²⁾

¹⁾ Ägarandel 50 procent

²⁾ Uthyrningsbar yta inklusive garage.

Kommun Gatuadress	Fastighets- beteckning tomträtt (t)	Bygg- nadsår	Taxerings- värde TSEK	Uthyrnings- bar yta, Kvm	Kommersi- ella lokaler %-andel	Amn
Fastighetsinnehav i dotterbolag						
Stockholm						
Årstaängsvägen 1A-C, 3, 5A-C	Marievik 15	1982	389 120	41 527	100	
Magnus Ladulåsgatan 3-5, Rosenlundsgatan 29A-F	Trumman 2	1898	337 272	20 887	100	
Magnus Ladulåsgatan 2-6, Rosenlundsgatan 31-33	Vattenpasset 11	1917	275 496	16 142	100	
Summa			1 001 888	78 556		
Totalsumma fastigheter			9 192 834	493 236		2)

2) Uthyrningsbar yta inklusive garage.

Definitioner

Alternativ ITP

Pensionsförsäkring för anställda med ITP-försäkring med lön över 10 prisbasbelopp.

Avkastning

Det överskott som under ett år skapas när placeringstillgångarna ökat i värde. Överskott går i traditionell pensionsförsäkring tillbaka till de försäkrade i form av återbäring.

Derivat

Finansiellt instrument vars värde baseras på förväntningar av ett underliggande kontrakts värde i framtiden.

Direktavkastning, totalavkastning

Beräknas efter försäkringsbranschens gemensamma avkastningsmått för placeringstillgångar.

Administrationskostnadsprocent för sparprodukter

Förhållandet mellan driftskostnaderna jämte skaderegleringskostnaderna och placeringstillgångarnas genomsnittliga verkliga värde multiplicerat med 100. Administrationskostnadsprocenten för sparprodukter i AMF Pension är identiskt lika med förvaltningskostnadsprocent.

ITP

Industrins och handelns tilläggspension.

ITPK

Kompletterande ålderspension inom ITP.

Kapitalbas och erforderlig solvensmarginal

Beräknas i enlighet med Finansinspektionens föreskrifter om svenska försäkringsbolags skyldighet att lämna solvensdeklaration.

Kollektiv konsolideringsgrad i procent

Förhållandet mellan bolagets tillgångar värderade till verkligt värde och bolagets totala åtaganden multiplicerat med 100.

Kollektivt konsolideringskapital

Skillnaden mellan bolagets tillgångar värderade till verkligt värde och bolagets totala åtagande.

Konsolideringskapital

Eget kapital inklusive övervärde/undervärde.

Placeringstillgång

Tillgång som har karaktär av kapitalplacering. Hit räknas i försäkringsbolag fastigheter och värdepapper. Omfattar i balansräkningen även samtliga placeringar i koncern- och intresseföretag.

Premiebestämd

En pension är premiebestämd då storleken på inbetalningen är fixerad till exempel som en viss procentandel av lönen. I förmånsbestämda lösningar uttrycks pensionen istället som procent av lönen.

Prisbasbelopp (tidigare basbelopp)

Ett belopp som fastställs en gång per år av regeringen. Prisbasbeloppet är ett tal som speglar prisutvecklingen. Det används bland annat för att beräkna värdesäkring av försäkringar. Prisbasbeloppet för 2003 var 38 600 kronor. Det förhöjda prisbasbeloppet var 39 400 för 2003.

Solvensgrad

Tillgångarnas verkliga värde i förhållande till bolagets garanterade åtaganden.

Solvenskvot

Förhållandet mellan kapitalbas och erforderlig solvensmarginal.

STP

Särskild tilläggspension.

Termin

Köp eller försäljning med leverans vid bestämd senare tidpunkt.

Valutakurssäkring

Säkring av priset på en valuta.

Återbäring

Överskottsmedel som ett försäkringsbolag tilldelat eller presumtivt tillfört en försäkrad.

Återbärränta

Den ränta som före skatt och driftskostnader tillämpas för försäkringen. Den kan ändras när som helst.